

Rudar

Leto III. Stev. 8

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA RUDNIKA LIGNITA VELENJE

30. aprila 1962

1. MAJ PRAZNIK VSEH DELOVNIH LJUDI

Pred trintridesetimi leti so udeleženci mednarodnega delavskega kongresa v Parizu proglasili 1. maj za največji delavski praznik. Nekaj let po tem so delavci v vseh zahodnoevropskih državah prvič stopili na ulice in javno povedali, da so brezobzirno izkoriščani ter zahtevali živeti človeka vredno življenje. Osemurni delavnik, povišanje mezd, pomoč nezaposlenim in onemoglim delavcem — so bile njihove osnovne zahteve. Borba delavskega razreda za življenjsko existenco in za naprednejšo družbeno ureditev je bila upravičena!

Pomen prvomajskega praznika se je v naši novi socialistični deželi popolnoma spremenil. Manifestativni značaj praznika delovnih ljudi je dobil povsem novo vsebino. Prvi maj, ki ga Jugoslavlani že sedemnajstič praznujemo v svobodi, ni več namenjen opozarjanju in dokazovanju delovnih pravic. Praznujemo ga v znamenju radosti in ponosa ob velikih sadovih dela in ob sveilih načrtih za lepšo prihodnost.

Od časov, ko je delavski razred opozarjal na svoj obstoj, na enotnost svojih prizadevanj in bil v prvih vrstah boja za družbeni napredek, smo podedovali neuničljivo energijo, ki se v nas samih še nadalje krepi in razvija. Iz tvornih sil tega delavskega razreda neprestano razvijamo nove oblike človeških socialističnih odnosov med ljudmi. To pomeni, da je tudi danes ostalo gibanje delavskega razreda še nadalje živo, tvorno in revolucionarno. Spremenili so se le cilji: z nacionalno in socialno osvoboditvijo je v ospredju najvišje — osvoboditev dela in človeka. Osnovno merilo vseh ljudskih vrednot je svobodno delo, osvobojeno vseh mezdnih odnosov in administrativnih spon.

Zato letošnji 1. maj — največji praznik delovnih ljudi — proslavljamo in slavimo na pragu nove etape razvoja družbenih odnosov. Pred našimi očmi nastaja nova podoba delavca — podoba socialističnega proizvajalca in upravljalca. Na ta dan lahko že s ponosom sami sebi podamo obračun, obračun o dobljeni borbi in o izkoriščanju njenih sadov.

Ne samo uspešna izpolnitev gospodarskih nalog v zadnjem obdobju, temveč tudi nedavne izpolnitve celotnega gospodarskega sistema, omogočajo nove uspehe in dajejo široke možnosti za nadaljnje izpopolnjevanje delavskega samoupravljanja. Med vsemi pojavi in oblikami našega družbenega življenja je danes prav delavsko upravljanje temeljno in najzanesljiveje merilo naše gospodarske moči, kakor tudi dosežene stopnje družbenega razvoja. Priče smo velikih družbeno-ekonomskih sprememb, ko pred našimi očmi in z našim sodelovanjem raste in se oblikuje fizionomija nove socialistične družbe.

Člani kolektiva velenjskih rudarjev bomo na dan delavskega praznika sedemnajstič v svobodi podali obračun naših prizadevanj in plodnih rezultatov. Sadove dela bomo odeli v praznično razpoloženje, manifestacije in vzkliki pa bodo izraz notranjih čustev. Ob vsem tem bo Prvi maj praznik oddiha in veselosti. Nabrali si bomo novih moči, da bomo laže premagovali napore, ki nas v prihodnje še čakajo. In teh prav gotovo ni malo!

Naj živi največji praznik delovnih ljudi! Še naprej se naj pogloblja in razvija delavsko samoupravljanje, ki krepi neposredno delavsko oblast!

Uspehi našega dela

V PRVIH TREH MESECIH LETOŠNJEGA LETA

I. Obseg proizvodnje, učinki in normativi porabe materiala

V prvih treh mesecih letošnjega leta smo uspeli v osnovni proiz-

vodnji doseči napram zastavljenim ciljem takele uspehe:

Mesec	Izvršitev 1962	Plan 1962	Izvršitev 1961	Izv. 62 % = Pl. 62	Izv. 62 % = Izv. 61
1	2	3	4	5 = 2:3	6 = 2:4
I. trom.	608.000	590.390	591.000	103,0	102,9
Celoletno	608.000	2.500.000	2.425.000	24,3	25,1

Prav tako smo v tem razdobju dosegli lepe uspehe tudi pri doseganju planiranih učinkov, kar nam prikazuje naslednja tabela doseganja učinkov, za osnovno proizvodnjo:

	Prilpave	Odkop	Jama
Doseženo v I. tromesečju 1962	4,48	10,96	4,89
Doseženo v I. tromes. 1961	3,11	8,95	4,90
Družbeni plan za I. 1962	4,25	11,16	4,93
Izvršitev 1962:			
izvr. 1961	141,8	120,2	98,0
Izvršitev 1962: plan 1962	105,4	98,2	99,2

Iz navedenih tabel vidimo, da smo skoraj v celoti dosegli planirano proizvodnjo prvega tromesečja, kljub temu, da se je v mesecu marcu nujno pristopilo k omejevanju proizvodnje zaradi ogrevanja že deponiranega premoga, trenutnih težav pri plasmu proizvodene količine in novonastalih težav pri razvijanju zahodne jame.

Proizvodnost dela v jami je v I. tromesečju postopoma naraščala in kaže na to, da so bili planirani učinki realno postavljeni. Z vključevanjem drugega stroja PK-3 bo mogoče učinke na pripravi še znatno povečati. Na odkopu bo nujno z nadaljnjim razvijanjem cikličnega dela in zboljšanjem organizacijskih prijemov doseči s planom predvideni učinek. Razvoj cikličnega dela kaže v teh prvih treh mesecih ugodne rezultate, z osvajanjem tega načina dela si bomo v največji meri ustvarili najsolidnejšo osnovo za še boljše produktivnost in s tem ugodne pogoje za uvedbo skrajšanega delovnega časa.

Jamski obrati so ugodne pokazatelje dosegli kljub težavam, ki so se pojavljale v proizvodnem procesu zapadnega polja. Zamotani hidrološki in tektonski pogoji ne dopuščajo normalni razvoj jamskih del na pripravah in odkopih. Ker je varnost prvi pogoj, ki narekuje izvajanje gotovih predhodnih raziskovalnih del in uvajanje varnostnih ukrepov v jami pri osvajanju rudarskih del, — je učinkovitost proizvodnega procesa s tem prizadeta.

Ni pa se sprovedla v življenje

nakazana smer v organizacijski shemi, da bi ta jama postala resnično študijska jama. Vendar je ekonomska enota jama zapad v prvih treh mesecih razmeroma zelo težkega reševanja nalog tehnične narode, dosegla zelo lepe rezultate na področju notranje organizacije in na znatnem izboljšanju ekonomskega poslovanja enote tako, da bo lahko planirane predpostavke dosegla, razen v izjemnih primerih višje sile, ki na tem področju niso izključene.

V osnovni proizvodnji je prikazan znaten padec materialnih stro-

jamsko mehanizacijo ali druge proizvodne obrate.

Precejšnje težave predstavljajo še vedno visoke cene uslug te ekonomske enote, predvsem osnovnim ekonomskim enotam, nejasnosti pri obračunavanju, nepravilnosti pri zaračunavanju itd. Nujno bo te stvari treba čimprej urediti.

Slična situacija je v ekonomski enoti avtoparka. Veliko število vozil, ki se nedovoljno koristijo, posebno v zvezi z omejeno gradbeno dejavnostjo v tem letu, bo predstavljala problem, katerega rešitev bo treba pospešiti.

Stalež: Opazimo zmanjšanje staleža v proizvodnih enotah in deloma malo naraščanje staleža v enotah stranskih obratov in služb. Nujno bo te staleže treba vskladiti s planom čimprej, da ne bo imele to negativnega odraza pri celokupnem poslovanju.

Z dobro zastavljeno tendenco vsestranske štednje bo nujno še doslednejše sprovajanje iste v življenju na vseh področjih poslovanja podjetja pri istočasnem vlaganju vseh naporov za povečanje produktivnosti, menjenje s čim objektivnejšimi merili in naporov za čim

Razstr. Vžigaln. El. energ. Jam. les
gr/ton kom./ton kWh/ton m³/000 t

Doseženo v I. trom. 1962	256	0,14	6,47	5,11
Doseženo v I. tromesečju 1961	244	0,37	6,10	4,78
Delovni načrt za 1962	277	0,40	6,20	4,20
Izvršitev 1962: izvr. 1961	104,9	110,8	106,1	106,9
Izvršitev 1962: plan 1962	92,4	102,5	104,3	121,6

škov, vendar pa moramo poudariti, da temu ni vzrok boljše izkoričanje normativov osnovnega materiala, temveč se to znižanje posebno močno odraža v stroških uslug, predvsem uslug elektrostrojnega obrata in avtoparka. Normativi porabe osnovnega materiala so bili v tem razdobju precej preseženi, kar nam kaže gomlja tabela.

V določenih mejah imajo porasti normativov porabe tega osnovnega materiala svoje opravičilo v težavnih pogojih proizvodnje, predvsem tudi v pomanjkanju jeklene podgrade, vendar pa nas taki pokazatelji opozarjajo, da moramo storiti vse, da nam ti osnovni stroški naše proizvodnje ne bodo več naraščali, temveč jih moramo znižati na planirano porabo.

Ekonomska enota elektro-strojnega obrata: Nagel razvoj produktivnosti in zboljšanje organizacije enote je omogočila sprostitev znatno večjih kapacitet, kakor v predhodnem letu. Zaradi zastoja investicijske izgradnje objekta jame Šoštanj in dnevnega kopa so izpadle znatne možnosti za izdelavo nove opreme, katere proizvodnja se je osvojila v lanskem letu. To povzroča slabše koriščenje strojnih kapacitet in pa bojazen v kolikor ne bo mogoče dobiti nova dela, da je stalež delavnice premočan. Zaradi tega se ne pripravljamo širjenje staleža v tej ekonomski enoti z uvajanjem nove delovne sile. Eventualni višek delovne sile se bo premestil v

boljše izvrševanje s planom postavljenih nalog, predvsem v proizvodnji — nič manj pa tudi pri vseh stranskih delih, ki omogočajo izvrševanje osnovne proizvodne delavnosti, tako na zunanjih obratih, delavnicah, avtoparku in gradbenem obratu ter končno v administrativnem poslovanju.

II. Finančni uspehi ekonomskih enot

Osnovna ugotovitev, ki nam jo da pregled poslovanja v prvih treh mesecih letošnjega leta je, da so ekonomske enote izpolnile pričakovanja in so dobro gospodarile. Tudi interni instrumenti rudnika, kot so to upravno prodajna režija; prispevek za osebne dohodke splošne uprave in prispevek na poslovna sredstva, postavljeni z družbenim planom rudnika, so se pokazali kot dober regulator razmerij med posameznimi ekonomskimi enotami. Pričakovani finančni uspeh je sicer nekoliko nižji, vendar to z izjemo obrata jame zahod in delno tudi elektrostrojnega obrata nima v sebi močnejših protislovij, ker je dinamika in veličina stroškov vsklajena z doseženim uspehom.

Finančni uspeh ekonomskih enot gledan skozi prizmo doseženih nerazporejenih sredstev in formiranega rezervnega sklada za osebne dohodke, nam daje upravičeno upanje, da bodo ekonomske enote v celotnem poslovnem letu uspele doseči pozitiven uspeh. Posamezne ekonomske enote niso uspele doseči pozitivnega uspeha v pogledu formiranja lastnih nerazporejenih sredstev, to pa predvsem zaradi nezasedbe v tem časovnem razdobju, kar velja za gradbeni obrat in avtopark, jama zahod pa izkazuje primanjkljaj, predvsem zaradi težkih pogojev dela, ki smo jih že omenili.

Posamezne ekonomske enote so dosegle prosta sredstva rezervnega sklada in nerazporejenega presežka takole:

Ekonomska enota	Rezervni sklad oseb. dohodkov	Nerazporejeni presežek
Jama — vzhod	4.973.167	3.717.804
Jama — zapad	770.040	- 8.670.675
Klasirnica	306.355	606
El. strojni obrat	705.562	1.426.640
Avtopark	82.216	- 942.769
Zunanji	354.851	3.822.785
Gradbeni	143.942	- 756.599
EFE Šoštanj	34.736	1.158.854
Splošna uprava	436.595	909.556

Skladno s tako doseženim finančnim rezultatom ekonomskih enot, so se gibali tudi osebni dohodki, ki jih je izplačala vsaka posamezna

ekonomska enota v skladu s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov (povprečki za leto 1961 so izraženi za čas delovanja ekonomskih enot):

Ekonomska enota	Plačana neto dnina			1/4 62 % = Pl. 62	1/4 62 % = Izv. 61
	I. trom.	plan 62	izvr. 61		
Jama — vzhod	1.510	1.525	1.443	99	104
Jama — zahod	1.464	1.502	1.420	97	102
Klasirnica	1.259	1.230	1.177	102	107
El. strojni obrat	1.234	1.203	1.128	102	109
Avtopark	1.388	1.438	1.118	96	125
Zunanji obrat	910	883	848	103	107
Gradbeni obrat	977	1.026	1.092	95	89
Obrat »EFE«	876	842	757	104	115
Splošna uprava	1.789	1.848	1.764	94	101
RLV	1.337	1.363	1.329	98	100

V splošnem lahko trdimo, da je gibanje osebnih dohodkov posebno kar se tiče doseganja povprečnih osebnih dohodkov vsklajeno in dokaj homogeno. Izjemo v tem predstavlja predvsem avtopark s precejšnjim odstotkom zvišanja osebnih dohodkov glede na doseženi lanski povpreček, temu pa je vzrok nesorazmerno nizek osebni dohodek v preteklem letu zaradi togih predpisov tarifnega pravilnika. Tudi doseženi povprečni osebni dohodki splošne uprave so glede na planirane osebne dohodke doseženi izredno nizko, vzrok temu pa je predvsem v tem, da je bila izplačana vrednost točke v povprečju na doseženo vrednost točke ekonomskih enot.

III. Vrednostni uspeh proizvodnje

V prvih treh mesecih letošnjega leta je bila dosežena realizacija in celokupni dohodek nekoliko nižje od planirane, kar je bila logična posledica delnega nedoseganja planiranega obsega proizvodnje. V istem razmerju kot je bil dosežen celokupni dohodek glede na plan leta 1962, so bili tudi izplačani osebni dohodki. V podrobnem so vrednostni pokazatelji za poslovanje v tem obdobju naslednji:

Elementi strukture	Znesek	Indeks na plan 1962
Realizacija premoga	1.588.889.328	24,4
Skupna realizacija	1.791.027.610	23,6
Celokupni dohodek	1.793.572.504	23,6
Materialni stroški	482.875.072	22,3
Obresti na poslovni fond	30.037.500	25,0
Obračunano dodatno soc. zav.	16.167.478	47,9
Anuitete	28.852.500	25,0
Rudniški prispevek (renta)	190.666.718	24,4
Stroški poslovanja	1.184.629.663	23,7
Čisti dohodek	605.596.144	23,6
Osebni dohodki	544.254.652	23,6
Bruto skladi podjetja	52.867.826	20,2
Prosta nerazporejena sredstva ekonomskih enot	8.473.666	—

Pri sami izdelavi pregleda uspeha I. tromesečja ni upoštevana novo uvedena obveznost 25 % prispevka od izrednega dohodka. Po izračunu tega prispevka vidimo, da bi izredni 25 % prispevek od dohodka znašal, izračunan po obstoječih predpisih, za to razdobje 56.375.205 dinarjev, katerega pa ne bi bili v stanju pokriti z ustvarjenimi sredstvi v tem obdobju. V kolikor bo obveznost plačila tega prispevka obveljala, že sedaj vidimo, da ne bo podjetje v stanju ustvariti nobenih skladov in da bo eventualno moralo del tega prispevka kriti tudi iz sredstev ekonomskih enot oziroma sredstev namenjenih za osebne dohodke.

V stroških samih je tudi obveznost dodatnega prispevka za socialno zavarovanje, ki nastopi tedaj, če podjetje prekorači dopusten odstotek boleznin. Tudi obveznost do tega prispevka je za nas še sporna in teh obveznosti še nismo odvedli, zato ker pričakujemo, da bo socialno zavarovanje ugodilo naši zahtevi po zvišanem odstotku priznanih boleznin. Vendar pa nas ta situacija ne sme zapeljati, ker socialno zavarovanje ne bo moglo v nobenem primeru zvišati tega odstotka do meje 8,6 % kot je bil ta odstotek nenormalno dosežen v tem obdobju.

Tako visok porast boleznin ima za posledico logično tudi dodatne

finančne obremenitve v obliki navedenega dodatnega prispevka za socialno zavarovanje in izplačanih boleznin do 7 dni, kar da izredno visok znesek 24.218.923 din, za katero pa v dokajšnji meri odgovarjamo prav mi sami. Pri tem pa poudarjamo, da je ta izguba zaradi povečanih boleznin samo tista neposredna, ki pa nam ne pove, koliko je posredne izgube v proizvodnji zaradi izpada delovnih dni.

Pri pregledu vrednostnega uspeha poslovanja se moramo zaustaviti tudi pri že kroničnem kritičnem stanju naših dolžnikov — kupcev. Po stanju na dan 31. III. 1962 smo beležili terjatev do kupcev za prodan premog v znesku 822.583.004 din, od tega pa nam je dolgovalo samo 15 veleodjemalcev 561.795.762 din. Ti veleodjemalci pa so izkazovali v svojih obveznostih 289.800.369 din obveznosti nad 30 dni, kar je na vsak način veliko previsoka vsota in bo takšno stanje potrebno z najodločnejšimi in takojšnjimi ukrepi izboljšati.

IV. Prodaja premoga

Iz pregleda prodaje v I. tromesečju je razvidno, da je imela prodaja premoga v tem razdobju precej težav. Čeprav je sicer prodaja

premoga bila večja od proizvodne količine, pa je bil neposreden vzrok za omejitve proizvodnje v mesecu marcu prav to, da prodaja ni imela možnosti večje realizacije na eni strani in zaradi nujnega odvzema določenih količin premoga z deponije na drugi strani. V primerjavi z lanskim obdobjem januar — marec je prodaja premoga nazadovala, kar je posebno močno čutili ravno pri termoelektrarni Šoštanj in železniško transportnih podjetjih kot tudi pri prodaji premoga trgovskim podjetjem izven območja LRS. V podrobnem je bila dosežena v tem obdobju tolikšna prodaja:

	tone
Prodaja v I. tromes. 1962	611.941
Prodaja v I. tromes. 1961	616.060
Plan prod. za I. trom. 1962	583.000
Dosež. prod. trom. 62:61	99,3 %
Dosežena prodaja trom. 62:plan 62	105,0 %

Z delnim izboljšanjem situacije v mesecu aprilu glede prodaje premoga nam bo v tem mesecu omogočeno spet normalizirati proizvodnjo na 8000 t/dan s pogojem, da nadaljujemo z odvzedom z deponije v času večjega povpraševanja v mesecih juniju, juliju in avgustu. Zaradi povečanja odjema TE Šoštanj v mesecu aprilu za ca. 6000 t

nam bo omogočeno realizirati skupno tonažo 195.000 ton v mesecu aprilu, seveda s pogojem, da prodajnemu oddelku uspe v stiku z grosisti povečati tonažo predvidenih dobav za široko potrošnjo.

V. Pregled boleznin

Pri pregledu gibanja izgubljenih delovnih dni zaradi boleznin ter A in B nezgod, ugotovimo naslednje pokazatelje:

	Strukturni %	Boleznine I. trom. 62	Boleznine 61	1961 = 100
Bolezni do 7 dni	27,5	6.106		
Bolezni nad 7 dni	47,2	10.476	48.515	34,2
A nezgode do 7 dni	5,9	1.307		
A nezgode nad 7 dni	14,3	3.181	16.446	27,3
B nezgode do 7 dni	1,6	353		
B nezgode nad 7 dni	3,5	780	6.894	16,4
Skupaj	100,0	22.203	72.855	30,5

(Boleznine za leto 1961 so izkazane v celoletnem merilu in bi bili torej normalni odstotek boleznin doseženih v letu 1962 v primerjavi na leto 1961 25,0 %.)

Pri pregledu gibanja izgubljenih delovnih dni zaradi boleznin ter A in B nezgod, kar je razvidno iz priložene tabele, pa ne moremo mimo ugotovitve, da stalež bolnih in število izgubljenih delovnih dni ni odvisno samo od podjetja in zaposlenih, temveč da je to v veliki meri odvisno tudi od zdravstvenega osebja in kako zdravniki omogočajo bolezenski stalež. Najbolji primer za to je zobozdravstvena služba in primerjava bolezenskih primerov v prvih treh mesecih letošnjega leta; ko je bilo v I. tromesečju leta 1961 176 bolezenskih primerov z 282 izgubljenimi delovnimi dnevi, dočim je bilo v I. tromesečju 1962 samo 25 primerov s ca. 71 izgubljenimi delovnimi dnevi. Iz tega izhaja, da je potrebno kar najtesnejše sodelovanje med podjetjem in zdravstveno službo in da bo potrebno v tej smeri še marsikaj napraviti, posebno nujen pa se nam zdi v tej smeri ukrep, da dobi podjetje svojega zdravnika — preventivca, da bi se s tem znižal stalež bolnih, še posebej zato, ker predvidevajo novi predpisi o zdravstveni službi spremembo financiranja v tej smeri, da bo podjetje nosilo stroške boleznin nele do 7 dni, temveč do 30 delovnih dni.

Prav tako menimo, da bo potrebno ob sprejemanju novodošlih delavcev poostri zdravniške pregleda. Dogodi se namreč, da novodošli delavec pri pregledu pred zaposlitvijo zdravniku na njegovo vprašanje ne pove po pravici, če je že boloval oziroma če še boluje na kakršnikoli boleznin. Tako se je v podjetju zgodil primer, da je imel tak novospregjeti delavec kronično vnetje srednjega ušesa, pri zdravniškem pregledu pa zdravniku tega ni povedal. Zdravnik mu je po kratkem pregledu dal spričevalo, da je popolnoma zdrav in sposoben za vsako jamsko delo. Po kratkem času pa je ta tovariš moral zaradi obolenja ušes izjame na zunanji obrat. Zaradi takih primerov menimo, da bi morali odgovorni zdravniki poznati vsa delovna mesta v podjetju, ker bi le na ta način lahko človeka z gotovo boleznijo ali hibo predlagali na kakšnem

delovnem mestu se naj zaposli, tako da ob pregledu ne bi bilo napisano na spričevalu le: »Ni sposoben za jamska dela« ali »Sposoben za najlažja dela« in podobno. Podjetje ima velike težave glede zaposlitve mlajših ljudi, ki zaradi boleznin ali hibi niso sposobni vršiti težja dela, na delo pa so bili sprejeti prav zato. Iz evidence je razvidno, da zaposluje RLV takih mlajših na lažjih delovnih mestih

štirideset, s tem pa je seveda močno okrnjena možnost, da pridejo na taka delovna mesta delavci, ki jim je zaradi dolgoletnega dela v jami zdravje tako poslabšano, da so prisiljeni vršiti zunanja lažja dela.

V zvezi z razdelitvijo odločb o vrednosti delovnih mest delavcem in uslužbencem RLV se je na omenjene odločbe pritožilo 20 uslužbencev in 7 delavcev. Vzrok pritožbam je nizka odmera točk, medtem ko pritožb na sama delovna mesta ni bilo.

VI. Sklepi in priporočila upravnega odbora RLV v zvezi s pregledom poslovanja v I. tromesečju 1962

Upravni odbor Rudnika lignita Velenje je na svoji seji dne 18. aprila 1962 pregledal tromesečno poslovanje rudnika in po skrbni analizi obstoječega stanja in ugotovljenih odstopanj od družbenega plana Rudnika lignita Velenje za leto 1962 sprejel naslednje sklepe in priporočila v zvezi z nadaljnjim poslovanjem.

1. Upravni odbor ugotavlja, da je z uvedbo ekonomskih enot in obratnih delavskih svetov dobilo gospodarjenje v podjetju ter spremljanje uspeha posameznih ekonomskih enot polno afirmacijo, kar je bistveno vplivalo na uspešen začetek novega poslovnega leta.

Upravni odbor priporoča naj obratni delavski sveti še intenzivneje spremljajo poslovanje svojih ekonomskih enot in stalno analizirajo rezultate tega dela tako, da lahko hitro in ustrezno ukrepajo.

Upravni podjetja pa je naročeno, da čimprej pripravi osnutek poslovnika ekonomskih enot, kjer bodo rešena in določena vsa juridična vprašanja v zvezi s poslovanjem ekonomskih enot.

2. Upravni odbor ugotavlja, da je osnovna proizvodnja dosegla kljub težavam pri plasmanu premoga in zastojev, ki so nastali zaradi izrednih varnostnih ukrepov v jami zahod, dobre uspehe. Upravni odbor priporoča, da se naj kompleksno pristopi k študiju problematike zahodnega polja ter da se naj za dosego tega cilja pojača študijsko raziskovalno delo. Upravni odbor je obveščen, da je ustanovljena komisija Sekretariata za industrijo IS LRS, v kateri so tudi predstavniki

(Nadaljevanje na 4. strani)

Zaupali smo najboljšim med nami

19. aprila 1962. Ves kolektiv je bil praznično razporejen. Vseh 16 volišč (volivci v Fiesi so namreč volili že v ponedeljek) je bilo lepo in skrbno okrašenih in vabilo člane podjetja, da bi s svojimi glasovi zaupali upravljanje podjetja res najboljšim iz njihove srede. V jutranjih urah smo obiskali vsa volišča in bili prijetno presenečeni, saj jih je volilo že čez 60 odstotkov.

(Nadaljevanje s 3. strani)

RLV, z nalogo, da razišče hidrološke razmere na rudniku, predvsem nalogo, da razišče hidrološke razmere na rudniku, predvsem glede na nadaljnja odpiralna dela in težkoče, ki bi se lahko pri tem pojavljale, tako da bo mogoče v takih primerih pravočasno ukrepati.

3. Pri analizi poslovnih stroškov je pokazano, da so se sicer materialni stroški poslovanja znižali, da pa so v sklopu teh stroškov porasli normativni porabe osnovnega materiala. Upravni odbor priporoča, naj vse ekonomske enote posvetijo polno skrb za znižanje teh stroškov tako, da bodo vsklajeni s planiranimi normativi porabe.

4. Analiza je tudi prikazala, da je nujno uvesti točno evidenco stroškov za posamezne vrste jamskega jeklenega podpora. Predvsem pa je potrebno posvetiti kar največjo skrb stropanikom, ki jih domača proizvodnja še ne more proizvajati, istočasno pa so možnosti uvoza tega materiala vsaj za določen čas praktično nemogoče. Zato je potrebno res najskrbneje gospodariti s temi elementi, ker bomo dogleden čas odvisni le od količine, ki jo imamo v uporabi ali zalogi.

5. Rezultati uvajanja ciklusa so dobri in prepričljivi, vendar pa ugotavlja UO, da je potrebno čim hitreje razviti tako delo v ciklusu do popolnosti, kajti le tako organizirana proizvodnja nam bo lahko doprinesla k večjim delovnim uspehom.

6. Upravni odbor priporoča, da naj elektrostrojni obrat rudnika posveti vso skrb polnemu izkoriščanju kapacitet, delovna sila, ki pri takem delu ne bi bila polno izkoriščena pa se naj da na razpolago jamski strojnoelektro službi rudnika, kateri primanjkuje kvalificirane delovne sile.

Elektrostrojni obrat naj posveti vso skrb polnemu izkoriščanju kapacitet, delovna sila, ki pri takem delu ne bi bila polno izkoriščena pa se naj da na razpolago jamski strojnoelektro službi rudnika, kateri primanjkuje kvalificirane delovne sile.

Sklep UO pa je tudi, da naj bo finančno poslovanje ter zajemanje posameznih stroškov preko načina kontiranja v elektrostrojnem obratu, resnično in verodostojno in da se nikakor ne sme dogajati, da se prenašajo določeni stroški lastne porabe elektrostrojnega obrata v breme naročnikov.

Volišče 1 — (jama vzhod). Obiskali smo ga ob 7,30. Predsednik je bil Berto Zavolovšek. Povedal nam je, da je do te ure volilo že 48%, kar je zelo lep uspeh, če pomislimo, da je več kot polovica volivcev tega volišča zaposlena na popoldanski in nočni izmeni.

Volišče 2 — (jama vzhod). Predsednik Franc Habat nam je ob 7,30 z vedrim obrazom sporočil, da je

7. Vsem ekonomskim enotam, zlasti pa zunanjemu in elektrostrojnemu obratu, naroča UO, da podrobno pregledajo cene svojih uslug in poiščejo vse možnosti za njihovo znižanje.

8. Zaradi zmanjšanja investicijskih del rudnika v letošnjem letu, naroča UO vodstvu gradbenega in zunanjega obrata, da v skladu s tako gospodarsko politiko rudnika zmanjšajo število delovne sile povsod tam, kjer bo to mogoče.

9. Upravni odbor je zavzel odločno stališče, da se v ekonomskih enotah, ki v določeni obračunski dobi ne dosežejo dovolj sredstev za izplačilo nominalne vrednosti točke, ne more izplačati iz naslova osebnih dohodkov višja vrednost točke od nominalne, t. j. bruto vrednost točke v znesku 1,60 din.

10. Komercialni službi in prodajnemu oddelku RLV naroča upravni odbor, da storijo vse za zboljšanje prodaje premoga, pri tem pa naj posvetijo posebno pozornost točno določenim dispozicijam in prometnim izdobavam količin. Zaradi boljšega plasmata premoga v kraje izven območja LRS pa je odobril UO popust na ceni za 300 din po toni premoga za količino 40.000 ton glede na oddaljenost.

11. Glede na kritično stanje dolžnikov-kupcev, naroča UO upravi podjetja, da izvede najostrejšo ukrepe proti nesolidnim plačnikom tako, da bo stanje obveznosti kupcev doseženo v normativu, ki ga predvideva družbeni plan RLV za leto 1962.

12. Upravni odbor naroča upravi podjetja naj se nadaljuje z delom pri ureditvi osnovnih sredstev, pri tem se naj uvede točna tehnična kartoteka osnovnih sredstev in v čim krajšem času izdela Poslovnik za osnovna sredstva.

13. Upravni odbor ugotavlja močan porast bolezenskih izostankov, kar močno bremeni sredstva podjetja. Kolektivno in ekonomskim enotam naroča UO naj izvedejo vse potrebne ukrepe, da se bo stanje v tem pogledu čim hitreje izboljšalo.

Upravni odbor bo v čim krajšem času organiziral sestanek organov samoupravljanja podjetja z upravnim odborom zdravstvenega doma, kjer naj bi se pretehtale vse možnosti za zboljšanje stanja boleznin.

14. Upravni odbor ugotavlja, da je v začetku letošnjega leta popustila intenzivnost izobraževanja delavcev RLV, zato naroča kadrovske službi rudnika, da naj stori vse potrebne ukrepe, da bo izobraževanje delavcev v letošnjem letu pridobilo zopet tisto intenzivnost in vrednost, ki jo RLV za svoje delavce že dolga leta z vso skrbnostjo izvaja.

volilo že 46%, to je skoraj vsi z dopoldanske izmene.

Volišče 3 — (jama vzhod). Ob 7,30 so na tem volišču volili že 50%. Predsednik volišča Karl Roškar nam je zatrdil, da volitev potekajo v najlepšem redu.

Volišče 4 — (jama vzhod). Predsednik Ivan Pirš nam je povedal, da je do 7,30 volilo že 56% volivcev.

Volišče 5 — (jama vzhod). To volišče smo obiskali ob 7,45. Do te ure je volilo že 45% volivcev, predsednik tega volišča je bil Edo Laznik.

Volišče 6 — (jama vzhod). Do 7,45 je volilo 52% volivcev. To volišče je bilo eno najlepše okrašenih volišč. Predsednik tega volišča je bil Ivan Drev.

Volišče 7 — (jama zahod). Ob 7,45 je volilo že 52% volivcev. Predsednik tega volišča je bil Milan Veble.

Volišče 8 — (jama zahod). Predsednik volišča Jože Vozelj nam je poročal, da je do 7,45 volilo že 53% vseh volivcev.

Volišče 9 — (klasirnica). Na tem volišču je bila že v zgodnjih jutranjih urah vrsta. Predsednik volišča Franc Pirnat je poročal, da je do 8. ure volilo že 63% volivcev.

Volišče 10 — (zunanji obrat). Na volišču je vladalo pravo praznično vzdušje. Predsednik Ludvik Uranjek nam je poročal, da je do 7. ure volilo že 82% volivcev.

Na volišču 11 — (zunanji obrat) je do 6,30 volilo že nad 78% vseh volivcev, kakor nam je poročal predsednik Milan Janežič.

Volišče 12 — (elektrostr. obrat). Predsednik volišča je bil Vlado Leban. Volišče so zelo lepo in skrbno pripravili. Do 7,15 je volilo že 91% volivcev.

Volišče 14 — To volišče je bilo v Fiesi. Predsednik je bil Tvrdo Kolšek in so volili že v ponedeljek 100 odstotno.

Volišče 15 — Obrat »EFE« Šoštanj. Predsednik volivne komisije je bil Vlado Praprotnik. Zaradi popoldanske in nočne izmene je do 6,45 volilo 48% volivcev.

Volišče 16 — (avtopark). Predsednik je bil Franc Taušič. Z vo-

litvami so pričeli že ob 5,15 in je do 6,30 volilo že 80% volivcev. Volitve so potekale v najlepšem redu.

Volišče 17 — (direkcija). Predsednik volivne komisije je bil Stane Jamnikar. Do 8. ure je volilo že 95% vseh volivcev.

Volišče 13 — (gradbeni obrat). Predsednik Jože Kumer nam je poročal, da je do 8,30 volilo že nad 79% vseh volivcev.

Rezultati volitev

Centralna volivna komisija je pregledala rezultate volitev v centralni delavski svet in obratne de-

lavске svete ekonomskih enot RLV, ki so bile dne 19. aprila 1962. Obveščamo vas z izidom volitev:

Centralna volivna komisija je pregledala celoten volivni material ki so ga izročili posamezni volivni odbori volišč števil. 1. do 17. in ugotovila, da so bile volitve na teh voliščih pravilno objavljene in so v redu potekale.

Volivnih nepravilnosti, ki bi vplivale na izid volitev, ni bilo.

Na podlagi tega preglednega olivnega materiala je Centralna volivna komisija ugotovila soglasno:

I.

Prva volivna enota — (ekonomska enota jama-vzhod) — je imela 1552 volivnih upravičencev.

Od teh je volilo:

a) za Centralni delavski svet 1270 volivcev ali 81,8%. Zaradi bolezn ali dopustov ni bilo 219 volivcev

ali 14,1%, neupravičeno pa je izostalo 63 volivcev ali 4,1%. Med volivnimi listki je bilo 40 neveljavnih ali 3,1%.

b) Za obratni delavski svet 1264 volivcev ali 81,4%. Zaradi bolezn ali dopustov ni volilo 219 volivcev ali 14,1%, neupravičeno pa je izostalo 63 volivcev ali 4,1%. Med volivnimi listki je bilo 33 neveljavnih ali 2,6%.

II.

Druga volivna enota — ekonomska enota jama-zahod je imela 452 volivnih upravičencev.

a) Za centralni delavski svet 394 volivcev ali 87,2%. Zaradi bolezn ali dopustov ni volilo 56 volivcev ali 12,4%, neupravičeno pa sta izostala 2 volivca ali 0,4%. Med vo-

livnimi listki sta bila 2 neveljavna ali 0,5%.

b) Za obratni delavski svet 394 volivcev ali 87,2%. Zaradi bolezn

ali dopustov nista volila 2 volivca ali 0,4%. Volivni listki so bili vsi veljavni.

III.

Tretja volivna enota — ekonomska enota Klasirnica je imela 141 volivnih upravičencev.

Od teh je volilo:

a) Za centralni delavski svet 137 volivcev ali 97,2%. Zaradi bolezn ali dopustov niso volili 4 volivci ali 2,8%, neupravičenih izostankov ni bilo. Med volivnimi listki sta bila 2 neveljavna ali 1,5%.

b) Za obratni delavski svet 137 volivcev ali 97,2%. Zaradi bolezn ali dopustov niso volili 4 volivci ali 2,8%, neupravičenih izostankov ni bilo. Med volivnimi listki sta bila 2 neveljavna ali 1,5%.

IV.

Četrta volivna enota — ekonomska enota Zunanji obrat je imela

236 volivnih upravičencev.

Od teh je volilo:

a) Za centralni delavski svet 215 volivcev ali 91,1%. Zaradi bolezn ali dopustov ni volilo 20 volivcev

ali 8,5%. Neupravičeno je izostal 1 volivec ali 0,4%. Med volivnimi listki niso bili 3 veljavni ali 1,4%.

b) Za obratni delavski svet 215 volivcev ali 90,6%. Zaradi bolezn ali dopustov ni volilo 20 volivcev ali 8,5%. Neupravičeno je izostal 1 volivec ali 0,4%. Med volivnimi listki sta bila 2 neveljavna ali 0,9%.

V.

Peta volivna enota — ekonomska enota Elektrostrojni obrat je imela 148 volivnih upravičencev.

Od teh je volilo:

a) Za centralni delavski svet 134 volivcev ali 90,6%. Zaradi bolezn ali dopustov ni volilo 14 volivcev ali 9,4%. Neupravičenih izostankov ni bilo. Med volivnimi listki sta bila 2 neveljavna ali 1,5%.

b) Za obratni delavski svet 134 volivcev ali 91,1%. Zaradi bolezn ali dopustov ni volilo 14 volivcev ali 9,4%. Neupravičenih izostankov ni bilo. Med volivnimi listki sta bila 2 neveljavna ali 1,5%.

VI.

Šesta volivna enota — ekonomska enota Gradbeni obrat je imela 282 volivnih upravičencev.

Od teh je volilo:

a) Za centralni delavski svet 258 volivcev ali 91,6%. Zaradi bolezn ali dopustov ni volilo 23 volivcev ali 8,1%. Neupravičeno pa je izostal 1 volivec ali 0,3%. Med volivnimi listki je bil 1 neveljaven ali 0,4%.

b) Za obratni delavski svet 258 volivcev ali 91,6%. Zaradi bolezn ali dopustov ni volilo 23 volivcev ali 8,1%. Neupravičeno je izostal 1 volivec ali 0,3%. Med volivnimi listki sta bila 2 neveljavna ali 0,7 odstotka.

VII.

Sedma volivna enota — ekonomska enota EFE je imela 54 volivnih upravičencev.

Od teh je volilo:

a) Za centralni delavski svet 52

volivcev ali 96,3%. Zaradi bolezn ali dopustov ni bilo izostankov. Neupravičeno pa sta izostala 2 volivca ali 3,7%. Med volivnimi listki neveljavnih glasovnic ni bilo.

b) Za obratni delavski svet 52 volivcev ali 96,3%. Zaradi bolezn ali dopustov ni bilo izostankov. Neupravičeno pa sta izostala 2 volivca ali 3,7%. Med volivnimi listki neveljavnih glasovnic ni bilo.

VIII.

Osma volivna enota — ekonomska enota Avtopark je imela 46 volivnih upravičencev.

Od teh je volilo:

a) Za centralni delavski svet 46 volivcev ali 100%. Izostankov v tej volivni enoti ni bilo. Tudi volivni listki so bili vsi veljavni.

b) Za obratni delavski svet 46 volivcev ali 100%. Izostankov v tej volivni enoti ni bilo. Tudi volivni listki so bili vsi veljavni.

IX.

Deveta volivna enota — obratna enota splošne uprave — direkcija RLV vključno projektni biro RLV, ki je volila le centralni delavski svet, je imela 150 volivnih upravičencev. Od teh je volilo 141 volivcev ali 94%. Zaradi bolezn ali dopustov je bilo 9 upravičenih izostankov ali 6%. Med volivnimi listki so bili 3 neveljavni ali 2,1%.

X.

Število volivnih upravičencev vseh devetih volivnih enot je znašalo 3061 za volitve v centralni delavski svet, za volitve v obratne delavske svete naših ekonomskih enot pa 2911 volivnih upravičencev.

Od števila 3061 volivnih upravičencev za volitve v centralni delavski svet je volilo 2647 volivcev ali 86,5%.

Zaradi bolezn ali dopustov ni volilo 345 volivcev ali 11,3%, neupravičeno pa je izostalo 69 volivcev ali 2,3%.

Neveljavnih volivnih listkov je bilo 53 ali 2%.

V obratne delavske svete naših ekonomskih enot je skupno volilo 2500 volivcev ali 85,9%.

Zaradi bolezn ali dopustov ni volilo 336 volivcev ali 11,5%, neupravičeno pa je izostalo 69 volivcev ali 2,4%.

Neveljavnih volivnih listkov je bilo 41 ali 1,6%.

XI.

Centralna volivna komisija je upoštevala le veljavne volivne listke in na podlagi tega ugotovila, da so prejeli posamezni kandidati naslednje število glasov, in sicer:

(Nadaljevanje na naslednji strani)

V centralni in obratne delavske svete so bili izvoljeni:

A. V centralni delavski svet RLV:

	Število glas.
1. Podpečan Jože	2296
2. Novinšek Marjan	2292
3. Mravljak Hubert	2284
4. Krajnc Maks	2296
5. Šuha Alojz	2251
6. Ing. D. Janežič	2245
7. Korenič Alojz	2242
8. Martinšek Karl	2242
9. Debelak Jože	2237
10. Ing. J. Jurančič	2232
11. Grudnik Ivan	2223
12. Krajšek Edo	2216
13. Krašek Viktor	2215
14. Praprotnik Maks	2213
15. Jelen Karl	2207
16. Blatnik Anton	2204
17. Britovšek Rado	2202
18. Doblšek Ivan	2202
19. Švent Jože	2197
20. Lipovšek Franc	2195
21. Lukman Milan	2194
22. Hudomalj Emil	2186
23. Jelen Alojz	2185
24. Medved Marcel	2172
25. Penšek Alojz	2167
26. Žgank Franc	2167
27. Oblak Vinko	2163
28. Koprivnik Martin	2152
29. Šušteršič Marjan	2152
30. Očepek Roman	2149
31. Marčec Valentin	2147
32. Šilih Karl	2147
33. Berlinger Jože	2142
34. Verdev Franc	2137
35. Gmajner Mirko	2135
36. Belaj Slavko	2126
37. Šuhl Jože	2125
38. Borovšak Stane	2124
39. Fidej Jože	2116
40. Šentjurc ing. M.	2114
41. Dobrovnik Franc	2111
42. Kikec Alojz	2103
43. Gregorin Cveto	2102
44. Gaberšek Cveto	2095
45. Sevšek Alojz	2092
46. Murn Jože	2092
47. Ukmar Jože	2069
48. Zlodej Karl	2068
49. Činkole Franc	2066
50. Romih Anton	2042
51. Vinček Lenart	2025
52. Zibert Ludvik	2011
53. Potrč Alojz	1945
54. Jaklič Alojz	1917
55. Valenčak Ivan	1917
56. Zavrtnik Jože	1864
57. Žula Franc	1845

Na podlagi tega volivnega izida proglašajo centralna volivna komisija, da so tovariši, ki so navedeni pod zaporedno številko 1 do 50, izvoljeni v novi centralni delavski svet RLV.

B. V obratni delavski svet ekonomske enote Jama-vzhod

	Število glas.
1. Polak Ferdo	1072
2. Centrih Karl	1065
3. Stropnik Franc	1065
4. Juteršek Jože	1064
5. Lemež Rudolf	1063
6. Brunšek Franc	1062
7. Šuster Leopold	1058
8. Lah Karl	1056
9. Borovnik Franc	1054
10. Hohkraut Jože	1047
11. Medved Albin	1045
12. Kodrun Valentin	1044
13. Koren Martin	1041
14. Planinc Stane	1041
15. Melanšek Stefan	1040
16. Knez Anton	1039
17. Cevzar Stane	1045
18. Miklavc Anton	1035

19. Jerič Jože	1034
20. Vidmar Mirko	1032
21. Pleteršek Stane	1030
22. Perovec Ivan	1029
23. Lipičnik Alojz	1025
24. Kovačič ing. T.	1022
25. Kovše Ignac	1020
26. Haložan Stefan	1015
27. Kortnik Rudi	1011
28. Kljun ing. F.	1009
29. Kladičnik Jože	1007
30. Lebar Jože	1004
31. Travnar Vojko	999
32. Cvikl Martin	997
33. Črep Ivan	991
34. Debelak Kristina	984
35. Fruk Pavel	984
36. Kostrič Jurij	981
37. Hažič Anton	979
38. Cvarle Roman	976
39. Simonišek Ivan	975
40. Vizintin Avgust	971
41. Goltnik Franc	970
42. Švarc Valentin	969
43. Očepek Jože	967
44. Saronja Rudi	962
45. Kešner Suljo	958
46. Hižar Nikola	957
47. Ževart Ivan	953
48. Žičkar Alojz	948

Na podlagi tega volivnega izida proglašajo centralna volivna komisija, da so tovariši, ki so navedeni pod zap. številko 1 do vključno 42 izvoljeni v novi obratni delavski svet ekonomske enote jama-vzhod.

C. V obratni delavski svet ekonomske enote Jama-zahod

	Število glas.
1. Diacci ing. Alojz	354
2. Knez Slavko	340
3. Čas Stane	339
4. Holešek Vlado	327
5. Brešar Mirko I.	324
6. Paterniš Stanko	314
7. Kristan Jože	313
8. Kušar Ludvik	312
9. Šterk Anton	312
10. Ževart Anton	311
11. Hrčar Ludvik	310
12. Drev Franc	309
13. Premožič Vlado	309
14. Mioč Ivan	307
15. Aplinc Ludvik	306
16. Cvet Franc	301
17. Detela Vlado	301
18. Slapničar Jože	301
19. Pravičič Franc	299
20. Zidar Anton	299
21. Kopina Jože	297
22. Pavčič Marjan	297
23. Vrstovšek Karl	294
24. Iršič Karl	293
25. Zrimšek Aleksander	283

Na podlagi tega volivnega izida proglašajo centralna volivna komisija, da so izvoljeni v novi obratni delavski svet ekonomske enote Jama-zahod tovariši, ki so navedeni pod tek. št. 1 do vključno 20.

D. V obratni delavske svet ekonomske enote Klasirnica

	Število glas.
1. Krajnc Jože	121
2. Blaj Ivan	117
3. Hriberšek Ivan	114
4. Mevc Baltazar	111
5. Sešelj Ivan	108
6. Grajžl Ivan	106
7. Jevšenak Pavel	105
8. Hudales Jože	104
9. Malin Ferdo	104
10. Sušec Martin	103
11. Kramberger Jože	101
12. Dvjak Ivan	98

13. Podpečan Franc	97
14. Zohar Pavel	97
15. Daič Lazar	96
16. Lesjak Ivan	95
17. Rošar Franc	91
18. Tepež Martin	89
19. Vrtačnik Ivan	87

Na podlagi tega volivnega izida proglašajo centralna volivna komisija, da so izvoljeni v novi obratni delavski svet ekonomske enote Klasirnica tovariši, ki so navedeni pod zap. številko 1 do vključno 15.

E. V obratni delavski svet ekonomske enote Zunanji obrat

	Število glas.
1. Glinšek Stanko	179
2. Bujan Franjo	176
3. Pečnik Jože	175
4. Knežević Aco	174
5. Medved Vinko	167
6. Grobelnik Albin	165
7. Knez Bernard	164
8. Pavlinc Martin	162
9. Satler Ferdo	160
10. Dobnik Pepca	157
11. Markan Franjo	156
12. Sedovšek Alojz	153
13. Pirnat Cveta	152
14. Rednak Justin	146
15. Pirc Ivan	142
16. Tajnik Gvido	141
17. Tolazzi Ivan	136
18. Kopitar Alojz	134

Na podlagi tega volivnega izida proglašajo centralna volivna komisija, da so v novi obratni delavski svet ekonomske enote Zunanji obrat izvoljeni tovariši, ki so navedeni pod tekočo številko 1 do vključno 15.

F. V obratni delavski svet ekonomske enote Elektrostrojni obrat

	Število glas.
1. Jamrišek Alojz	122
2. Kuhar Ignac	119
3. Pečecnik Franc	117
4. Oštir Stanko	116
5. Vrtačnik Jožica	116
6. Kolar Jože	115
7. Ribič Ivan	115
8. Avbreh Alojz	114
9. Kortnik Ivan	114
10. Hladin Milan ml.	112
11. Šmid Oto	110
12. Petre Ivan	107
13. Stropnik Karl	107
14. Štrožak Beno	107
15. Mastnak Alojz	106
16. Kuček Stanko	96
17. Osojnik Anton	93

Na podlagi tega volivnega izida proglašajo centralna volivna komisija, da so izvoljeni v novi obratni delavski svet ekonomske enote Elektrostrojni obrat tovariši, ki so navedeni pod tek. številko 1 do vključno 15.

G. V obratni delavski svet ekonomske enote Gradbeni obrat

	Število glas.
1. Kolšek Tvrdo	226
2. Kuhar Herman	226
3. Skornšek Albin	221
4. Marič Rudolf	219
5. Kumer Luka	213
6. Turnšek Jože	211
7. Habjan Slavko	209
8. Kozjak Rihard	209
9. Kotba Stefan	208

10. Andročec Đuro	204
11. Juvan Franc	201
12. Jezernik Ivan	197
13. Stimulak Franc	197
14. Verdev Miha	188
15. Žganec Lovro II.	185
16. Polenik Ivan	180
17. Vargec Mio	164
18. Vuković Vlado	142

Na podlagi tega volivnega izida proglašajo centralna volivna komisija, da so v novi obratni delavski svet ekonomske enote Gradbeni obrat izvoljeni tovariši, ki so navedeni pod tek. št. 1 do vključno št. 15.

H. V obratni delavski svet ekonomske enote EFE

	Število glas.
1. Tajnik Tone	52
2. Lepko Olga	51
3. Maksimovič Mile	50
4. Kurnik Marija	49
5. Satler Rudi	49
6. Tot Ljudevit	49
7. Grah Tekla	48
8. Mihajlovič Andrija	48
9. Navodnik Marija	48
10. Vrabič Mirko	48
11. Repnik Roman	47
12. Mihajlovič Milka	45
13. Košar Franc	44
14. Pirnat Slavka	40
15. Vrabič Vladimir	40
16. Vodovnik Matilda	35
17. Žager Anton	27

Na podlagi tega volivnega izida proglašajo centralna volivna komisija, da so v novi obratni delavski svet ekonomske enote EFE izvoljeni tovariši, ki so navedeni pod tek. številko 1 do vključno 15.

I. V obratni delavski svet ekonomske enote Avtopark

	Število glas.
1. Čas Stane	45
2. Črep Viki	45
3. Kuntarič Jože	44
4. Grmič Ferdo	43
5. Lihtineger Alojz	43
6. Pečecnik Martin	43
7. Delopst Ivan	42
8. Oštir Janko	42
9. Kac Franc	41
10. Ganter Oto	40
11. Skorjanc Mirko	40
12. Glavnik Silvo	38
13. Borovnik Stefan	35
14. Seme Ivan	34
15. Švent Marjan	32
16. Gornik Jože	31
17. Markovič Stane	21

Na podlagi tega volivnega izida proglašajo centralna volivna komisija, da so v novi obratni delavski svet ekonomske enote Avtopark izvoljeni tovariši, ki so navedeni pod tek. številko 1 do vključno 15.

RUDARJEM IN VSEM
VELENJČANOM ČESTITA
K PRVEMU MAJU

Uredništvo »Rudarja«

So še možnosti

Z delitvijo dela ali bolje rečeno z novo shemo podjetja je prišla do izraza tudi boljša organizacija na naših osnovnih proizvodnih edinicah, to je na širokih čelih, ki se danes odraža v kvaliteti premoga, ki ga daje široko čelo.

Ko se je uvajalo ciklično delo na rudniku smo večkrat naleteli na odpor, ki je bil v nekaterih primerih sicer razumljiv, vendar pa ne nujen. Ciklus dosega laže talninska, teže pa krovinska čela; to pa zaradi tršega premoga v stropih, kakor tudi različnih višin istih. Da se dosega ciklus, je potrebno, da ima čelo dovolj ljudi, ki poznajo svoje delo; da je vodja čela dober organizator, dovolj sposoben in elastičen, seveda pa tudi strokovno dovolj sposoben, da lahko vidi potrebo po prestavitvi ljudi, ki so mu podrejeni; da so odnosi med rudarji na čelu v redu, da niso pre-

več familijarni, vendar pa morajo ljudje poznati drug drugega, ker le v tem primeru je možna hitra intervencija pri tovariših, ki iz različnih vzrokov ne dajejo svojega prispevka k proizvodnji čela, kar lahko negativno vpliva tudi na

ostale sotovariše v proizvodnji čela.

Z uvedbo ciklusa pa smo dosegli še nekaj, kar je bistvene važnosti v naši ekonomiki in to je zmanjšanje materialnih stroškov. Če se čelo hitreje pomika naprej, uhaja močnim pritiskom, ki nastopajo pri zruševanju, kar zmanjšuje porabo lesa in tudi železna podgradnja se manj kvari s čemer se manjšajo tudi stroški za proizvede-

no tono premoga. Tako se več del, ki ga ekonomska enota lahko plača zaposlenim delavcem, tako da ima tudi neposredni proizvajalec interes, da se zanima za čimboljše delo, ker se vsak zaveda, da je tudi on tisti, ki mu je družba zaupala del svojega premoženja v upravljanje.

Bistvene važnosti za pravilno odvijanje vseh zgoraj navedenih stvari, so pravilni odnosi, ki naj vladajo pri nas, posebno pa še v jami. Vsi pa, ki neposredno delamo z ljudmi, se moramo zavedati, da je človek zelo dragocen in če bomo tovariške odnose še poglobljali nam tudi rezultati v proizvodnji ne bodo izostali. Lah Karl

Potreba po impregnaciji jamskega lesa

(Nadaljevanje in konec)

Predvsem bi se oprstil za toliko zakasneli konec. Zbiranje tehničnih podatkov in izračunov so mi vzeli več časa kot sem za to predvideval. Naravno je namreč, da moramo poleg vsega v zvezi z impregnacijo lesa vedeti tudi za ceno impregniranja ter ugotoviti, če je isto gospodarsko rentabilno.

Predvsem moramo vedeti, koliko nas stane m³ impregniranega jamskega lesa iglavcev, vgrajenega v jamo.

	din
Nabavna cena s prevozom	10.400
Stroški impregnacije zunaj	2.920
Transport po jami	889
Pretesarba podboja 0,229 m ³	
1.614 din ali m ³	7.160
Režija	4.290
Skupaj m ³ vgrajenega neimpregniranega lesa	25.659
Stroški impregniranja bi bili naslednji za m ³ :	
	din
Material — 6 kg Silvanita po 600 din	3.600
Plače in dodatki	489
Režija	462
Skupaj stroški impregnacije v m ³	4.551

En m³ impregniranega jamskega lesa vgrajenega v jamo nas stane 25.659 din. Njegova trajnost bo vzdržala največ eno leto. Če upoštevamo, da podaljšamo z impregnacijo življenjsko dobo:

	din
Nabavna cena lesa s prevozom	20.800
Stroški manipulacije zunaj	5.840
Jamski transport	1.778
Stroški pretesarbe	14.320
Režija	8.580
Skupni stroški	51.318
Kubični meter impregniranega lesa vgrajenega v jamo bi stal:	
	din
Neimpregniran les m ³	25.659
+ stroški impregnacije	4.551
Skupaj m ³	30.210

V treh letih bi porabili 3 m³ neimpregniranega lesa, kar nas bi stalo $3 \times 25.659 = 76.977$ din, medtem ko bi te stroške z impregniranim lesom znižali za $76.977 - 30.210 = 46.767$ din.

Na ta način bi prihranili pri 100 kubičnih metrih 4.676.700 din, odnosno bi, če upoštevamo, da bi znašali investicijski stroški za impregnacijske naprave ca 9.000.000, iste krili s prihranki 200 m³ impregniranega lesa.

Zaključek

- Investicije za impregnacijske naprave so visoko rentabilne.
- Impregniran les naj bi se uporabljal povsod, kjer se predvideva, da je potrebna življenjska doba tega lesa več kot 1 leto.
- Usposobiti je treba kader, da bo znal vse predpriprave, kakor tudi samo impregnacijo pravilno izvajati od česar so odvisni vsi ostali rezultati.
- Usposobiti bi bilo tudi treba ljudi za pravilno manipulacijo z že impregniranim lesom, predvsem pa je treba paziti, da se izognemo naknadni obdelavi že impregniranega lesa.
- Za impregnacijo je treba uporabiti najučinkovitejša sredstva. Voditi moramo strogo evidenco o penetraciji in učinkovitosti impregnacije na raznih mestih pod različnimi okoliščinami, ki povzročajo predčasno propadanje lesa.

Le na ta način bo akcija uspešna in stodstotno zasigurano znižanje proizvodnih stroškov zaradi visokega prihranka na lesu, kar le-ta bistveno vpliva na iste.

Pečnik Jože

OBVESTILO

Vse nevlanljene borce in aktiviste iz NOV obveščamo, da bo sprejemanje v organizacijo ZB le še do 4. julija — praznika »Dneva borcev« v letošnjem letu. Dolžnost vsakega borca oziroma aktivista, ki še ni član te organizacije bi bila, da se vsaj sedaj, po tolikih letih vključiti v svojo matično organizacijo.

Po tem roku naša organizacija ne bo več sprejemala novih članov, istočasno pa tudi ne bo izdajala potrdil in priporočil nevlanjenim tovarišem.

Odbor

Odnos do čistoče v jami

Mnogokrat slišimo parolo, da človeka spoznamo po čisti obleki. K temu pa dodamo še, da človeka spoznamo po njegovi marljivosti pri delu ter odnosu do delovnega mesta. Pri nas v jami pa moramo tudi velikokrat upoštevati odnos do higijene. Tu se opaža velikokrat nekaj ravno nasprotnega. Nekateri tovariši gredo celo tako daleč, da je o tem zelo nerodno govoriti.

Odkar se izdajajo za malice razne konzerve, vidimo po križiščih in ob stenah prog vse polno teh pločevinastih posod in papirja. Nekaj takega lahko vidimo na koti 107,5 pri delavnici, kjer imajo nekateri svoje orodne zaboje. Komur je težko nesti eno prazno konzervno škatlo iz jame in jo odložiti v zato pripravljeno posodo, temu verjetno tudi do dela ni veliko. Zato bi bilo treba polagati malo več pozornosti na te ljudi ter jim na njihova dejanja primerno odgovoriti, ker ti tovariši rušijo napore vseh tistih, ki skušajo obdržati čistočo v jami.

Kaj bi bilo, če bi vsi delali tako? Jama bi postala celo smetišče. Opažamo tudi, da nekateri uporabljajo proge za stranišča, čeprav imajo za to določena mesta s posodo. Kdor ima le malo smisla o higieni, nekaj takega ne more storiti. O kulturi pa v tem primeru sploh ne moremo govoriti.

Zelo napačno je, če nekdo misli, da v jami ni potrebno paziti na čistočo. Pa še kako nujno je! Z nečistočo si sami sebi kvarimo zrak. Ne, tovariši! To ni prav in tisti, ki se teh nepravilnosti ne more odvaditi, pri nas ni zaželen.

L. F.

V jami potrebujemo suh les

Čeprav smo na naših širokih čelih uvedli popolno jekleno tesarbo, še vedno potrebujemo v jami večjo količino jamskega lesa, kajti les je še vedno nepogrešljiv material za našo proizvodnjo.

Ker poraba jamskega lesa vpliva na polno lastno ceno, nam ne sme biti vseeno s kakšnim lesom bomo tesarili. Za tesarbo bomo pač izbrali tak les, da bo vsaj za nek gotov čas vršil svojo funkcijo. Prida pa tudi trenutek, ko v jami nimamo na izbiro lesa za tesarbo. V takem trenutku vzamemo takega, kakršnega imamo pri roki.

V nekaterih primerih pa lahko z malo več zavesti in požrtvovalnosti vplivajo nekateri tovariši, da bo v jami vedno na razpolago suh les. Zaloge jamskega lesa v jami so količinsko kar zadovoljive, vendar za ostajajo v kvaliteti, ker od zunaj v jamo prihaja popolnoma na sveže posekan les, večkrat morda kar iz vagona ali kmečkega voza, čeprav imamo zunaj tako zalogo, ki zadošča pri sedanji uporabi najmanj za tri mesece. Mora nam biti

tudi jasno, da sveže posekan les nima tiste upornosti, kakor jo ima suh les, kajti les postane odporen šele po gotovem času, kar zavisi od časa sečnje in načina sušenja. Če bi od zunaj v jamo prihajal les, ki je bil na zalogi že tri mesece, bi se sigurno izognili upravičenemu godrnjanju naših rudarjev, pa tudi stroški bi bili manjši, kajti normativ lesa na toni bi se tudi sigurno znižal.

Mi se zavedamo, da vsako skladiščenje zahteva določene stroške, vendar so ti stroški znatno nižji kakor v jami, če tesarimo s svežim lesom in že po enem dnevu oziroma po nekaj dneh ugotovimo, da je bil ves trud zaman, ker tesarba ni prenesla minimalnega pritiska in smo jo morali ponovno izmenjati in stroški so se nam podvojili.

Mislím, da te napake, ki se pojavljajo iz leta v leto, predvsem v zimskih mesecih, lahko odstranimo z malo več napora in sodelovanjem, kajti s tem bomo tudi olajšali napor našemu rudarju v jami.

Kikec Alojz

Novo prídobíteu

V center novega Velenja tudi otroško igrišče

Sodobno urbanistično planiranje predvideva v naselju več otroških igrišč z otroškimi vrtci. Glede na to se deli naselje na posamezne soseske, ki predstavljajo zaključene stanovanjske četrti. Vsaka soseska naj bi imela svoje otroško igrišče z otroškimi vrtcem pri katerem naj to območje ne bo večje od 360 do 400 m premera. Iz tega sledi, da bo Velenje v končni fazi izgradnje s svojim ca. 150 ha površine in ca. 30.000 do 35.000 prebivalcev imelo več otroških igrišč z otroškimi vrtci.

Novo Velenje ima sedaj otroški vrtec z otroškim igriščem na severnem delu. Zmogljivost tega — v adaptirani obstoječi stavbi — otroškega vrtca je veliko premajhna z ozirom na precejšnje število otrok. Tudi razdalja južnega dela mesta do tega vrtca je precejšnja — prevelika. Pri etapni gradnji naselja se je pokazala potreba lokacije otroškega igrišča v južnem delu naselja, to je v centru. Na tem delu je otroško igrišče z vrtcem utemeljeno tudi zato, ker tu stanuje večji del mater, ki so zaposlene in nimajo kam dati svojih otrok.

Obenem pa je to otroško igrišče tudi park, ki je v neposredni bližini sodobnega centra in je izredno zaželen.

Prostor bodočega igrišča z otroškimi vrtcem leži ob Saleški cesti na sedanji površini obstoječe vrtarije kmetijskega posestva Salek.

Celotno zemljišče meri približno 2,78 ha, od tega odpade ca. 2,10 ha na otroško igrišče, ostalih 0,68 ha pa na otroški vrtec v zelenilu.

Dostop iz Saleške ceste je neposreden na paralelno sprehajalno pot — razbremenilno. Ta je povezana z ostalimi potmi, ki se vijejo prosto po zeleni ploskvi otroškega igrišča med drevjem in grmičevjem. Pri vходу v otroški park naj bi stal kiosk, ki bi služil za prodajo mlečnih izdelkov in slaščic.

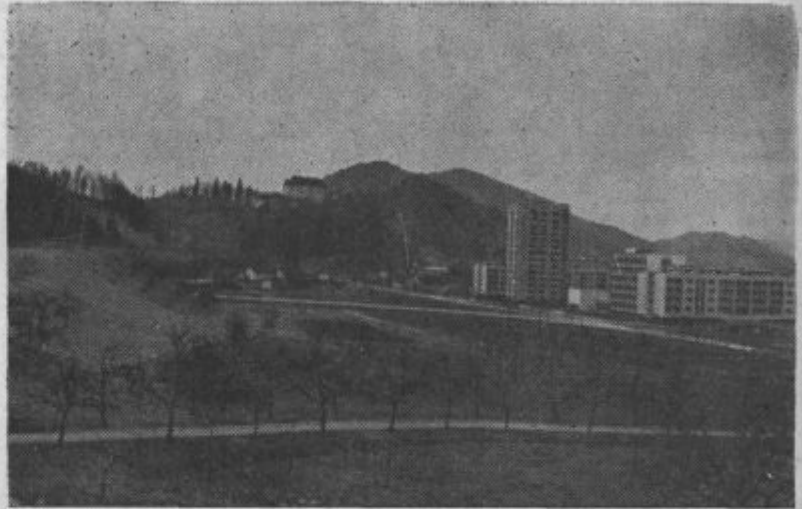
Poti so komponirane tako, da nudijo zanimiv sprehod skozi zelenje ob predmetih namenjenih otrokom. Ob poteh so postavljene klopi za otroke in odrasle. Poti s svojo širino 1,60 do 2 m v asfaltni izvedbi naj ne bi služile samo sprehodu, ampak tudi vožnji otrok s skiroji kotalkami, kolesi in otroškimi avtomobili.

Otroško igrišče je projektirano tako, da nudi za vsakim ovinkom nekaj novega, otroku presenetljivega — privlačnega. To so predmeti od avtomobila, lokomotive, preko letala, helikopterja do rakete — satelita. Predmeti naj bi bili zanimivi, v malo manjšem merilu od naravnih, sodobni — bili

naj bi tudi vzgojnega pomena. Peskovniki, katerih je na otroškem igrišču večje število, so ploskovno dovolj veliki, da omogočajo kolektivno igranje otrok. Na tem prostoru najdeš tudi razna plezala v kovini in lesu, gugala — enosedelna ali desko za guganje večjega števila otrok hkrati. Kos asfalta ca 100 m² površine nudi otrokom možnost, da rišejo po njem s kreda razne živali in predmete ali pa kvadrata namenjene raznim igram. Na njem se lahko tudi kotalkajo. Za vroče poletne dni pa najdeš v otroškem parku tudi otroški bazen z dvema toboganoma ter polkrožnim mostičkom, ki deli bazen psihološko na dva dela, na del za večje otroke z večjo globino vode in del za manjše otroke — plitkejši. V neposredni bližini je čistilni bazen s tuši. Neposredni prostor okrog bazena je popločen in se zliva s travo v lepo celoto. V kolikor bi bile sploh potrebne garderobe, bi se postavile prosto v neposredni bližini bazena. Skelet posameznih garderobnih utic bi bil v kovinski izvedbi, obločen s progastim platnom različnih barv.

Višinski poudarek otroškega igrišča je stolp izveden v kovini, višine ca. 10—12 m in nudi razgled po igrišču ter pregled nad otroki. Dva travnata igrišča omogočata spro-

stitev otrok za igro z žogo. V zahodnem delu otroškega igrišča pa je nekaj lesenih hišic v zelenju, ki naj otrokom pričarajo pravični

Ne bo več dolgo, ko se bodo njive Kmetijskega gospodarstva »Salek«, ki jih vidite na sliki, spremenile v prijetno zatočišče naših najmlajših

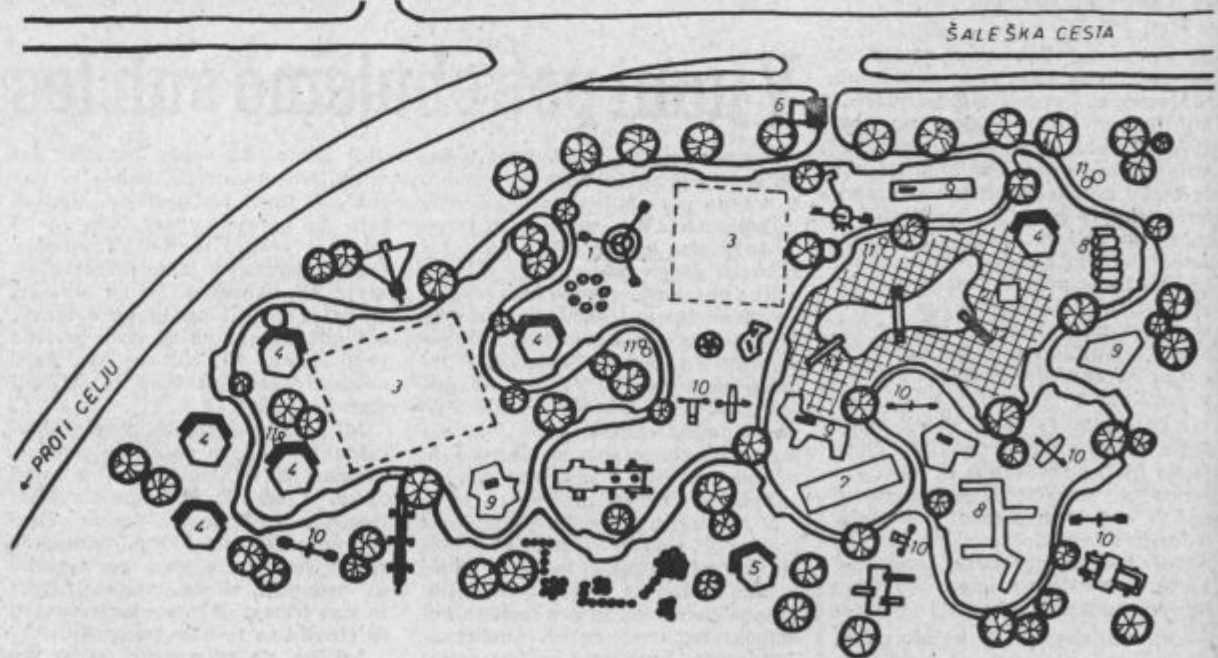
svet. V sredini in na vzhodnem delu igrišča stojita še dve odprti pokriti lopi, ki bi s klopmi in mizo služili za intimnejše pomenke ter zatočišče pred vremenskimi neprijetnostmi.

V južnem delu otroškega igrišča pod hribom, med drevjem in zelenjem, je postavljeno javno stranišče, ločeno po spolih za otroke in odrasle.

Na nekaterih mestih so postavljene tudi fontane (mični vodnjaki oziroma vodometi) s pitno vodo.

Celotno igrišče leži v zelenju. Povezano je s potmi z otroškim vrtcem, ki leži na vzhodnem delu prostora. Od ceste ga loči zelena bariera, ki zadržuje prah in obenem zapira igrišče pred cesto.

Ing. arh. M. Cerar

TLORISNI NAČRT OTROŠKEGA IGRISČA

1. stolp	7. asfaltno igrišče
2. otroški bazen s tuši	8. plezala
3. travnato igrišče	9. peskovnik
4. lesene hišice — garderobe	10. gugala
5. sanitarije	11. fontana
6. kiosk prodaja mlečnih izdelkov	12. tobogan

Hišni sveti in njihova okolica

V eni od prejšnjih številčk »Rudarja« smo lahko čitali o vlogi hišnih svetov in zborov stanovalcev, njihove pravice in dolžnosti itd. Danes pa bomo videli, katere naloge trenutno stojijo pred nami, ki jih bomo morali prav vsi od prvega do zadnjega izpolniti. Prvo, kar je zelo nujno, da storijo hišni sveti še pred 1. majem je, ureditev okolice hiše, to se pravi, vse površine zelenic, ki so shojene se morajo prekopatati in posejati s travo. Posebna komisija, ki je obšla naše mesto pred dnevi je ugotovila, da veže posamezne hiše med seboj nešteto stez in stezic, kar daje mestu videz, da stanovalci namerno kršijo in teptajo čuvanje zelenih površin. Komisija je zavzela sklep, da se vse steze takoj prekopljejo, po njih poseje trava in da se ne sme dopustiti kršenje omenjenega še v bodoče. Komisija je predlagala, naj se v tej smeri pokrene vse, da se vse one prebivalce, ki si še nadalje samovoljno delajo »bližnjice«, pokliče na odgovornost, oziroma jih preda pristojnim organom na odgovornost.

Po vsej verjetnosti se bodo spet našli ljudje, ki ne morejo razumeti, da hoja po zelenicah kvari zunanjo podobo našega kraja, da je hoja po zelenici pravzaprav dokaz, da nočemo čuvati, kar je skupna lastnina, da moramo uničiti vse, kar je lepega. Res je, da to govorimo že vrsto let, toda samo govorimo, nikoli pa nismo ukrenili ničesar. Zato je umesten predlog komisije, da se vse osebe, ki bi hodile po zelenicah po možnosti tudi fotografirajo, da tako ne bi mogle zanikati svojega dejanja, obenem pa bi silko priobčili v našem časopisu. Mnenja pa smo, da ne bo potrebno ne fotografij in ne kaznovanj, ker pričakujemo, da bodo naši ljudje le razumeli potrebo, da se to, kar imamo, ohrani v lepoti, ki je za takšno mlado mesto, kot je naše, tako potrebna. Vsakdo naj pomisli kakšno bi izgledalo Velenje, če bi se lahko vsak sprehajal po zelenih tratah, nas pa je okoli 7000.

Drugo, tudi zelo važno vprašanje pa so zastave. Ob državnih praznikih ali drugih prilikah, ko se izobešajo zastave, opažamo, da večina njih ne simbolira naše dežele, ampak nasprotno. Vidimo zastave, ki so že zdavnaj odslužile, obledele in so vse izprane tako, da se ne loči več rdeča od bele barve itd. Prav bi bilo, da tudi te stvari takoj uredimo, ker tu gre predvsem za simbol, za katerega nam ne sme biti vseeno kakšen je, samo da visi. Zato bi bilo prav, da bodo prvomajske praznike pričakale nove zastave, ki jih lahko hišni sveti nabavijo v Trgovskem podjetju »Velma«, če pa jih to podjetje slučajno nima na zalogi, pa jih po naročilu tudi takoj izdelajo. Vzporedno s tem problemom pa je snemanje in shranjevanje zastav po praznikih ali drugih svečanostih tudi ena od nelepih čednosti naših hišnih svetov. Včasih mine že ves teden, zastave pa še vedno vihrajo na hišah, izpostavljene soncu in dežju in ni torej nič čudnega, če tako kmalu zbledijo. Take stvari se ne bi smele dogajati posebno še zato, ker za to ne more biti nobenega opravičila, kot ga ne more biti za one hišne

svete, ki zastav ob prilikah raznih svečanosti ali praznikih sploh ne razobesijo.

To smatramo kot golo malomarnost in je umesten predlog, da se dotične hišne svete javno objavi v našem časopisu.

Ker se opaža, da je našeto primerov kot je: hoja po zelenicah, izobešanje raztrganih in zbledelih zastav, puščanje izobešene zastave več dni po praznikih, v prihodnje take in podobne primere beležili in se s posamezniki tudi temeljito pogovorili.

Tretjič pozivamo vse hišne svete, da si temeljito ogledajo, če bo potrebno kakršnokoli popravilo na strehi, če bo potreben zunanji preplek oken in vrat, žlebov, snegobranov, železnih ograj na balkonih, drogov za sušenje perila itd. Kot je znano smo zato organizirali pleškarski servis, da ta dela poceni in

Pogovor o radijskih sprejemnih antenah

Če obiskovalec ali turist pri sprehodu in ogledu našega mesta, očaran nad impozantnostjo ter urbanistično skladnostjo ureditve vseh zgradb, katere so med seboj ločene z zelenimi pasovi, kar obiskovalcu daje vtis prostora in zraka, obrne pogled nehote v višino, občudujot vitkost posameznih objektov, se mu pogled nehote ustavi na pravem eldoradu žic ter žicic, napetimi med zgradbami, ki dajejo slutiti, da niso namenjene za sušenje perila, temveč da je lastnik posameznih žic izdelal anteno za svoj radijski sprejemnik. Nadaljnji pogled na strehah zasledi razne kole in drogeve, na katerih so UKV antene, od teh nekatere na vse strani neba štrlečimi elementi pa vse tja do TV anten, kar je zadnja beseda družinskega standarda, ne glede na to, kako antena sedi na strehi.

Nad tem tehničnim labirintom na naših strehah bo obiskovalcu našega mesta gotovo v spominu ostala črna pika.

Namen tega članka je, da seznanim prebivalce z nekaterimi osnovnimi pravili radijske tehnike v pogledu postavljanja raznovrstnih anten.

Če primerjamo radijski sprejemnik, kakršnega so delali pred 40 leti, ko so začeli sprejemniki krčiti pot v domove, z današnjimi sprejemniki, opazimo ogromno razliko tako po obliki kot po notranjosti. Zaradi lažjega razumevanja moramo poseči v zgodovino. Takratni sprejemniki z eno ali dvema stopnjama so nujno rabili zunanjo anteno ter zemljevod, če ste hoteli iz sprejemnika izvabiti zvoke. Zakaj? Takratne maloštevilne oddajne postaje so delale z malimi izhodnimi jakostmi in če k temu prištejemo še ne do dobra razvite sprejemniške, uvodoma omenjamo z eno, dvema ali največ tremi stopnjami, so takrat proizvajalci kot nujno priporočali zunanje antene vseh mogočih oblik, ki so koristile sprejemniku v toliki meni, da je poslušalec na svoj sprejemnik »ujel« tudi po 4 do 10 postaj. In kaj pravite k temu danes?

kvalitetno izvršuje. Zato apeliramo na vse hišne svete, da morebitne okvare prijavijo v pisarno »Stanovaljske skupnosti«. Obenem pa opozarjamo, da bomo izvršili kontrolo nad vzdrževanjem hiš, ki bo samo v korist nam samim. S tem bomo prihranili milijardni stanovaljski fond.

Tu moramo priznati, da so v lanskem letu hišni sveti vzeli stvar zelo resno, saj se je prepleškalo okoli 50 hiš, več pa prekrilo. Letos pa naj bi se popravile še ostale tako, da bodo vse kot nove. Kar za deva cvetlic, naj se državljanji obrnejo na vrtnarijo rudnika, ki jim bo radevoljne ustregla, kolikor bo največ možno.

Obveščamo tudi prebivalstvo, da bodo otroška igrišča predvidoma zagotovljena do 1. maja, na njih bo zaposlena oseba, ki bo skrbela za red in mir. Tako bo tudi ta problem odpadel oziroma skrb, da bi se otroci »potolkli« ali podobno. Seveda pa to ne bo dovolj in bodo morale mamice tudi še popaziti na svoje malčke, ker le takrat bo uspeh in cilj dosežen.

Gorogranc Ivo

Z leti se je hitri vzpon tako sprejemne, kot oddajne tehnike razvil do vrhunca, kar vsak lastnik sprejemnika v večernih urah lahko sliši na srednjih valovih pravo gnečo postaj, ki se ena drugo motijo in ki so še pred leti rastle kot gobe po dežju. Mar je potrebna za še boljši sprejem antena?

Mnogi mislijo, da če imajo sprejemnik, si morajo napeti tudi anteno, pri tem pa je glavna misel vsakega: boljši sprejem. Ne pomislijo pa, v koliki meri bo res boljši sprejem, to je sprejem brez motenj.

Sodobni sprejemniki, ki imajo po 6 ali več krogov so izdelani ter uglašeni tako, da za sprejem zadoštuje če v antenski priključek zataknete nekaj metrov žice, ki prosto leži na tleh. Ali pa, v kolikor nimate že v stanovanju antenskega priključka, da to žico priključite na vodovodno instalacijo ali centralno kurjavo. Staro pravilo za sprejem je: bolje je dobi zemljevod kot pa slaba antena.

Kdor si pa hoče po vsej sili napeljati anteno, temu v pouk, da dobra antena ne služi v toliki meri za dober sprejem, kot za to, da lokalizira motnje, ki nastajajo v zgradbi sami.

Oglejmo si še to poglavje motenj ter njihov izvor, kajti tudi to v veliki meri kvarno vpliva na sprejem.

V stanovanju obrnete stikalo in v aparatu vam počasi ali zaškrti. Pravimo: nastala je motnja. Vprašamo pa se ali se lahko to odpravi ali vsaj omili. Odgovor se glasi: Lahko! S pravilno anteno ali s blokiranjem izvora motenj, ker slednje je tudi z zakonom obvezno!

Kakšna pa naj bo pravilna antena, seveda z ozirom na motnje?

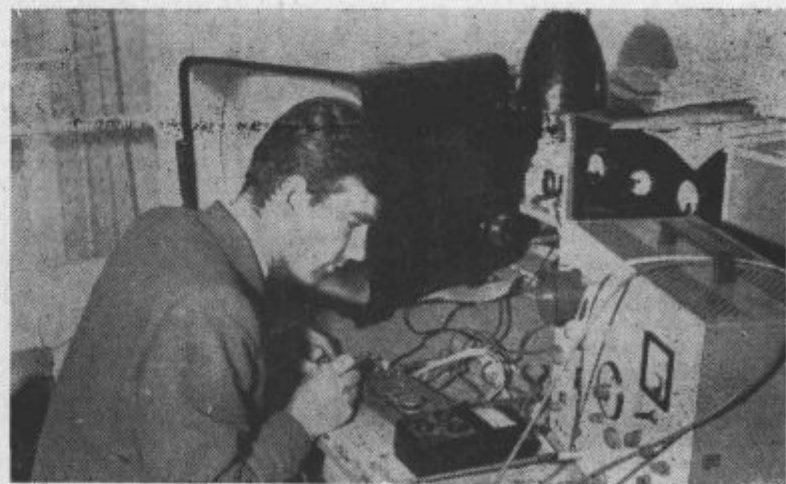
Dokazano je, da lokalne motnje izvirajo v zgradbi sami, bodisi od slabih električnih kuhalnikov, od neblokiranosti električnih strojkov, brikvskih aparatov itd. Te motnje se širijo po prostoru in ne dosežejo nekkih daljav, ker je njihovo valovanje slabe jakosti. Ta tenčica motenj, če jo tako imenujemo, oklepa celo zgradbo do oddaljenosti 3 m. Za boljše razumevanje, izgleda, kot če bi preko stavbe poveznili napihnjeno vrečo, ki se ne bi dotikala nobenega dela stavbe v razdalji 3 m.

Obrnimo se sedaj k anteni. Zica od same antene mora preko izolatorjev viseti prosto najmanj 3 m oddaljena od vsakega predmeta na sami stavbi. Običajno anteno preko vodnika povežemo z aparatom samim, če na anteni napravimo odcep ter privežemo na ta odcep izolirano žico, ki jo pripeljemo do aparata, kot je to pri nas povsod narejeno in si mislimo, da je s tem antena nared. Toda tu je največja napaka s katero antena postane brez smisla.

Ko peljemo od antene izolirano žico v stanovanje, obvezno zaidemo s to žico v polje motenj in iz tega sledi, da ta žica sprejema poleg postaj vse motnje, ki se širijo po stavbi in nam kvarijo sprejem. Iz tega razloga so take in to večina anten, neučinkovite in kot take za dober sprejem nesmiselne.

Pravilna izvedba antene, kot že omenjeno mora biti minimalno 3 m oddaljena od vsakega predmeta na stavbi. Od odcepa na anteni pa do sprejemnika mora biti napeljan poseben kabel, imenovan kookslalni ali tako imenovani kapa kabel, ki ima okoli vodnika spleteno kovinsko mrežo, ki mora biti na kraju ozemljena, kot mora biti ozemljen sam sprejemnik preko dobrega zemljevoda. Ker pa se pri tako pravilni anteni pojavlja pojav statične elektrike, ter nevarnost udara strele, mora ta vodnik predno ga dovedemo do sprejemnika, preko posebne varovalne naprave, v kateri poleg varovanja zoper strelo

(Nadaljevanje na naslednji strani)

V prostorih bivše trgovine »Tabor« imamo sedaj nov, moderno urejen RTV servis

KULTURA

KULTURA PA TAKA

Tov. urednik! V prejšnji številki vašega glasila ste objavili članek pod gornjim naslovom. Strinjam se z objavo članka, vendar pogrešam, glede na vsebino in ton, navedbo avtorja. Ta propust da slutiti na soglasnost uredništva s člankom, odnošno da je avtor članka uredništvo samo. Prepričan sem, da ne velja niti prvo, niti drugo.

Ta članek me je zelo presenetil ali še boljše rečeno razvelj tako, da sem se takoj odločil za to pisanje kljub temu, da mi pisana beseda ne gre najbolje in z lahkoto izpod rok. Odločil sem se kar za isti naslov, ker ga smatram tudi pri mojem pisanju za najprimernejšega.

V uvodu članka navaja avtor trud, ki ga je amaterska igralska skupina naše »Svobode« vložila v priprave za uprizoritev drame »Nepokopani mrtveci«, ki pa je bil na premieri in zlasti na prvi reprizi zelo slabo poplačan, zaradi premajhne udeležbe občinstva. V redu, tu so dejstva, ki nedvomno drže! Brez truda se ne da opraviti nobeno delo, pa naj bo umsko ali fizično. Ko se odločimo za delo, se istočasno odločimo tudi za trud, ki je potreben za izvršitev zamisljenega dela. Vsako delo je pač plod vloženega truda v neko zamisel. Kvaliteta dela pa je odvisna od obeh komponent. Dobro delo nastane iz dobre zamisli v čigar ustvaritev je bilo vloženo obilo

truda. Iz slabe ali neprimerne zamisli, v katero vložimo še toliko truda, ne more nastati nič dobrega ali pa primernege.

Ker je pisec objavljenega članka verjetno iz vrst same igralske skupine ali pa iz njene neposredne bližine, zvrča pač vso krivdo za slabo udeležbo na občinstvo. Tu pa se začneja farizejstvo. Občinstvo deli na »knapce« in inteligenco, h kateri zlasti prišteva prosvetne delavce. Odsotnost »knapov« s predstav je opravičljiva, dočim druge kategorije za nobeno ceno ni. Taka zamisel je nevzdržna, nepoštena in ne more prenesti nobene kritike. Ene opravičevati z namenom, da si zavaruje hrbet, ko na druge vsipa kup gnoja. Drzne si iti tako daleč, da vprašanje obiska predstav amaterskega gledališča istoveti z zavestjo: »Kje je vaša zavest? Menda je boljše, da smo o njej čisto tiho!« Clankar, ozri se okoli sebe! Kaj vidiš? Velenje — novo mesto, nastalo v zadnjih dobrih desetih letih!

Močna, najosodobnejše opremljena socialistična gospodarska podjetja z najnaprednejšim načinom proizvodnje! Novi mogočni hram Talije — saj tega moraš videti kot »pravoveren« kulturnik! Cvetočo prosvetno dejavnost, ki nas dviga iz neznanja v sposobne proizvajalce in upravljalce vseh teh dobrin! Vse

POGOVOR O RADIJSKIH SPREJEMNIH ANTENAH

(Nadaljevanje z 9. strani)
odvaja tudi statična napetost, ki lahko drugače doseže večje napetosti.

Upam, da je bilo dovolj izrečnega glede zračnih anten kot tudi upam, da si bo res dobro anteno malokdo omislil, ker taka instalacija je vezana na večje stroške, ter si jo lahko privoščijo le razne časopisne agencije, hidrometeorologija in slične ustanove. Ponavljam pa, da vsaka drugače izvedena prosto viseča zračna antena je brez večjega učinka in tako tudi brez koristi.

Ker je v našem mestu veliko UKV aparatov in s tem tudi lepo število UKV anten, si na kratko oglejmo tudi ta problem.

Ker, kot uvodoma rečeno, obstaja na srednjih valovih prava gneča postaj in je to nujno zlo sililo tako tehnike kot proizvajalce, da omogočijo poslušalcem, vsaj dober sprejem lokalne postaje, predvsem pa sprejem brez motenj, kar jim je v polni meri tudi uspelo z uvedbo novega sprejemnega pasu na UKV, ter drugačne tehnike modulacije vala, tudi sprejem brez motenj. UKV kot TV imajo to slabo lastnost, da se valovi širijo le premočrtno in je zato teoretično mogoč sprejem le v vidnem polju oddajnik — sprejemna antena. Praktično je z UKV sprejem v nekaterih pogojih mogoč tudi izven vidnega polja, medtem ko pri TV je to redko.

Skoraj vsak UKV sprejemnik ima že vdelano anteno v samem sprejemniku, kar zadošča za sprejem bližnje lokalne postaje, seveda pod pogojem, da sprejemnik zasukamo v ugodno lego.

Za sprejem drugih nam najbližjih UKV postaj pa moramo imeti zunanjo anteno.

Kakšna naj bo ta antena se bo lastnik sam pri nakupu odločil. Omenim naj le to, da imamo v glavnem 3 vrste teh anten: sam dipol, ki sprejema pod kotom 180 stopinj, nadalje dipol z reflektorjem, ki se nahaja na zadnji strani antene in ki ima že usmerjeni značaj, ter dipol z reflektorjem in direktorjem, ki je že strogo usmerjenega značaja, iz česar je proporcionalno tudi ojačanje večje. Seveda, morajo biti pri taki anteni elementi pravilno postavljeni ter v liniji s samim dipolom, drugače antena ne bo učinkovita. Antena mora biti s sprejemnikom povezana s posebnim kablom ter zavarovana proti streli.

Ob tej priliki naj omenim, da imajo nekateri sprejemniki z ugrajenim UKV na antenskih priključkih majhno pretikalo, tako da lahko koristimo UKV anteno srednjih in ostalih valov.

S tem naj ta pogovor zaključimo, kdaj prihodnjic se bomo pa pomenili o TV antenah.

RTV servis Velenje
Ignatov Saša

to smo v največji meri postavili z zavestnim delom tukajšnji meščani s pomočjo naše širše skupnosti. Vse to je plod zavestnega, umskega in fizičnega dela.

Ali živíš med nami ali nekje v oblakih?

Govoriti o zavesti in kulturni državljanov samo z gledišča dveh slabo obiskanih predstav je nekonstruktivno. Kultura se brez nadaljnega ne sestoji samo iz gledališke umetnosti, temveč zajema mnogo širše področje. Mislim pa, da je ravno to pisanje bilo zelo nekulturno, čeprav se je »sukalo« okoli kulture. O kulturni pisati na tako nekulturnen način je absurdno.

»Le v kakšen namen je bil zgrajen kulturni dom?«, se sprašuje pisec in predlaga, da se ga predela v stanovanje. Na ta predlog ni drugega odgovora kakor njegov »Nikoli! Nikoli!« Ali se pisec ne spominja stanja, kakršno je bilo pred nekaj leti, ko se je vsa dejavnost »Svobode«, poleg kina, še gnetla v starem domu? Tedaj smo upravičeno govorili vsi o potrebi novega doma, ker je pomanjkanje prostorov dejansko zaviralo dejavnost društva. Takrat so bile vse gledališke predstave polne - razprodane. Toda ne samo sedeži, tudi vsa možna stojišča so bila popolnoma. Občinstvu je takrat ta dejavnost ustrezala in so po tej dobri segali. Tudi v slovenskem merilu je bilo takrat velenjsko amatersko gledališče na zavidni višini, saj je celo v zamejstvu zastopalo to dejavnost. Postavitev novega doma je torej narekovala potreba.

Po tem pisanju bi se lahko znašel še kak vnet navijač nogometa in obisk nogometnih tekem istovetil z zavestjo. Ali pa upravnik socialističnega gostinskega podjetja, ki bi imel vse obiskovalce privatnih gostišč za nezavedne. Mislim, da se s takšno kategorijo ne bi nihče strinjal.

Igralska skupina, ki je uprizarjala dramo »Nepokopani mrtveci«, opravlja svojo dejavnost pod firmo: Delavsko prosvetno društvo »Svoboda«. To pomeni, ali bi vsaj moralo pomeniti, da je dejavnost tega društva usmerjena v prosvetljevanje delavcev (neposrednih proizvajalcev), med katere nedvomno spadajo tudi »knapci«, zlasti pri

nas v Velenju, kjer smo v ogromni večini. In zakaj sedaj naenkrat opravičevati ravno te ljudi, ki jim je dejavnost društva zlasti namenjena? Ali ni tu nekaj narobe, ali še boljše rečeno, nekaj nezdravega? Za tem se nedvomno skriva zavestno zavarovanje javnosti in k rešitvi problema popolnoma nič ne prispeva, kvečjemu ga lahko le zaostri.

Gledališke uprizoritve pri nas so javne in namenjene najširšemu občinstvu. Spoznati to občinstvo, njegovo razgledanost, mentaliteto, navade in s tem v zvezi potrebe, menda ni noben problem. Spoznanjem, ki bi temu sledila, je pač treba prilagoditi repertoar našega gledališča. Če bi analiza pokazala, da je treba začeti s čitalništvom, bi se pa začelo s čitalništvom. Sram bi ne bilo treba biti nikogar, niti igralca, niti gledalca. Igralec bi imel pred sabo poln avditorij, kar je najlepše plačilo za njegov trud, gledalec pa bi zapuščal hram z zadovoljstvom, ker je prikazano delo razumel in ga je to privedlo do novih spoznanj.

Vse gledališke hiše pri nas so v največji meri navezane na obisk iz vrst stalnega domačega občinstva. Saj je večina predstav abonmajskih. Nivoju tega občinstva je prilagojena repertoarska politika. Gledališča si sedaj in bodo še precej dolgo morala vzgajati občinstvo samo. V kolikor je na tem področju njihovo delo uspešnejše, v kolikor jim bolje uspe v neki meri izostriti okus gledalcev, v toliko večji meri občinstvo sprejme njihova težja in zahtevnejša dela. Mislim, da druge poti tudi pri nas za sedaj še ni.

Spomnimo se samo spontanega navala naših meščanov na predstave naših domačih dram in veseliger. Zakaj pa je pri današnjih predstavah ravno nasprotno? Ali ni od domačih ljudskih del, do klasičnih del Shakespeara, Brechta in drugih prevelik skok, kakor za gledalce, tako tudi za pretežni del igralcev.

To pisanje je skromen delež k javni razpravi, ki se je tako žalostno začela v prejšnji številki tega glasila. Mišljenja sem, da bo uredništvo glasila rado odstopilo prostor. Če se je problem že tako zaostрил, da ga je bilo treba javno načeti, ga javno obdelajmo z vseh strani. Prepričan sem, da bodo v bodoče tudi drugi konstruktivno posegli v to razpravo. Sam sicer pričakujem tudi tale odgovor: »Le čevlje sodi naj kopitar!« Vendar pravo sodbo in razsodbo bo dala javnost.

Za pisca prejšnjega pamfleta pa je najpametneje, da se javno opraviči, v nasprotnem pa naj uredništvo objavi avtorja.

Ferdo Malin

Še enkrat: „Kultura pa taka“

Ko berem ta odgovor na članek, ki je bil objavljen v prejšnji številki »Rudarja« pod naslovom »Kultura pa taka«, me na eni strani veseli razvnetost ob tako važnem problemu kot je problem velenjskega kulturnega življenja, na drugi strani pa me preseneča nenavadna polemična ostrina. Nedvomno jo je povzročila predvsem vehementnost in ostrina prejšnjega članka, v katerem so nekatere očitno prehitro napisane trditve in sklepanja. Kulturnega doma res ne mislimo nikoli preurediti v stanovanja in zavest ljudi se dejansko težko meri

po obisku ene predstave. Toda problem kulture pasivnosti — ki jo je majhen obisk te predstave vsaj v določeni meri ponovno nakazal — v Velenju nedvomno obstaja. Gotovo ne v zaskrbljujoči obliki, saj imamo vrsto dobro obiskanih predstav in tudi precejšnje število požrtvovalnih kulturnoprosvetnih delavcev, ki dosega jo na raznih področjih kulturnega življenja lepe uspehe, vendar na drugi strani tudi vrsto vse premalo obiskanih predstav in prireditvev in tudi precejšnje

(Nadaljevanje na 11. strani)

V Pesjem je živahno

Kulturno-prosvetna dejavnost v Pesjem ne spi. Niso se še pridružili onim, ki jih je zazibal sen lenobe na tem področju. Nasprotno. V tej sezoni so postali izredno delavni. V Pesjem je živahno.

Z igro, ki so jo letos naštudirali so igrali trikrat doma, nato so gostovali še v Lokovici, Sentilju, Solčavi, Ljubnem, Bočni, Oplotnici in Zrečah. Dolga turneja kajne? Veste, da se mi smilijo. V Pesjem namreč pozimi ni lahko naštudirati gledališki komad. Na odru je strašanski mraz. Se nimajo centralne kurjave, ki bi jih grela od spredaj in zadaj. Dvorana je velika, peč pa zelo premajhna. Vse je tako preprosto. Od spodaj piha, pri oknih in vratih tudi piha. Morda je zato tako živahno, ker piha in je mraz...

Sedaj so že pričeli s študijem drugega komada. Igrali bodo dramo angleškega dramatika Maughama »Sveti plamen«. To odlično napisano delo s presenetljivo ostrimi preokreti bo gotovo pritegnilo gledalce. To bo vsekakor težja igra od prejšnje komedije »Sladkosti zakonskega življenja«. Pa jo bodo izvozili, sem prepričan, čeprav je vreme toplejše.

Letos so pričeli z pevskim zborom, oziroma s pevskega zboro-

ma. V moškem pevskem zboru imajo okrog 25 pevcev, mladinski pa tudi šteje toliko članov, če ne še več. Torej bodo v Pesjem začeli peti. Zvedel sem, da bodo v kratkem ustanovili trio ansambel.

Tako je prav. Za mlade mora biti tudi kakšna poskočna. Se bodo še bolj pogreli!

Veste pa imajo še mnogo težav. Čimpreje bi radi dogradili garderobo, ki bi jim služila za bralne vaje. Ta šmentana televizija jih je skoro čisto izpodrinila iz prejšnje sobe. Zadnjič bi skoro prišlo med »televizisti« in »dramatiki« do »raufac«. Spominja me na Teksas. Garderobo bodo dogradili in potem bo mir. Imajo pa pod palcem bolj malo in to jih boli ter greni. Upajo na izdatno pomoč od zunaj. Veze niso najboljše. Imajo srečo, da so v sredi šaleških metropol.

Hišnika bi radi. Takšnega, ki bi v domu imel stanovanje. Stanovanje imajo, hišnika v stanovanju pa ne. Tam stanujejo drugi, ki niso »hišniki«. Zamenjave ne morejo napraviti, ker nimajo dveh stanovanj. Na stanovanjski skupnosti si pa s tem nimajo časa beliti glave. Zato je pa tako.

Tako nekako mi je pripovedoval in potožil predsednik »Svobode« v Pesjem. J. M.

Oh ta dopust...

Na koledarju je že nekaj časa pomlad, medtem pa se narava le z največjo muko otepa zime in le zadnji dnevi nas bodrijo in nam dajejo upanje, da jo bomo vendarle dočakali. Hitim domov in premišlujem o dopustu. Nekako že v tradiciji je, da plačan dopust pač več ali manj vsi koristimo v poletnih dneh. Kako bom preživela dopust letos? Premišlujem in delam načrte.

Iz razmišljanja me predramijo koraki, ki jih slišim za seboj in razgovor dveh mladih rudarjev, kar sem lahko razbrala iz njunega kramljanja. Moram priznati, da sem prisluhnila, kaj se bosta zanimivega pogovorila. To je sicer vseprej kot olikano, toda bila sta dovolj glasna, vsebina pa je bila tudi zelo aktualna.

»Kam pa kaj na dopust greš letos?«

Izgleda, da sem pogovor ujela prav na začetku.

»Nikar me ne sprašuj, sem zelo slabe volje in ravno zaradi dopusta. Veš, sem bil danes na direktriji, da bi rezerviral sobo za Fieso, pa mi povedo, da je sicer še dosti prostih mest, toda le v pred in po sezoni. Pa mi povej, prosim, kaj naj delam na morju v maju ali v juniju, ali pa potem septembra in oktobra?«

»Pa si že bil kdaj na morju?«, ga spet vpraša prvi.

»Ne, nikoli še nisem bil, pa tudi letos ne bom šel, jo bom pa raje kar domov mahnil na kmetijo, da jim bom pomagal pri delu,« je zagrenjeno odvrnil.

Kako rada bi se bila obrnila in se vmešala v njun pogovor. Pa to še od daleč ne bi bilo po predpisih bontona, prvič že zato ne, ker bi se s tem izdala, da sem prisluškovala, drugič pa res ne

moreš kar tako napasti človeka na cesti, posebno pa še ženska moškega.

Zato bom izkoristila priliko, da napišem to v »Rudarja«, prepričana sem namreč, da ga boš tudi ti dragi tovariš, prečital. Oprost, ker te kar tičem, toda po glasu in kolikor sem te bežno lahko pogledala, sklepam, da sva nekako v istih letih gulila šolske klopi. Zelo rada bi ti namreč pobila tvoje zmotno mnenje o dopustu na morju, kajti tvoja slaba volja mi res ni ugajala in nikakor ni sodila v te lepe pomladne dni, ko bi se moral človek nekako z naravo vred prebujati iz zimske otopelosti in čemernosti.

Praviš, da še nikoli nisi bil na morju, prepričan pa si, da je primerno uživati njegove privlačnosti le v juliju in avgustu! Vidiš, pa se silno motiš. Sama sem ga obiskala že v vseh mesecih, od zgodnje spomladi pa tja do pozne jeseni. Zato ti o tem lahko povem kaj več, če želiš in upam, da mi boš verjel.

Res je, da je običajno v sezonskih mesecih na morju največja vročina, ki te prekuha in prepeče, tako, da si podoben prej kuhanemu raku, kakor pa lepo zagorelemu južnjaku, kar je večji del želja večine dopustnikov. Toda ali nimaš tē zoprne in neznosne vročine že dovolj v jami, ko ti v želji, da bi dosegel čimvečji učinek, pot kar lije z obraza? Ali te res ne mika osvežujoči vonj primorske pomladi, ki je polna bujnega zelenja in cvetja. Tvoja pluča bodo zadihala, kot še nikoli in poln novih moči se boš vrnil nazaj na delo, kjer ti bo prah poznal nosnice in kjer ne bo omamljajočega morskega zraka? In pa pisana (Nadaljevanje na 12. strani)

(Nadaljevanje s prejšnje strani) število ljudi, ki so do takšnega dela popolnoma pasivni, čeprav so po svojem poklicu in izobrazbi zanj še posebej poklicani.

Naj mi tovariš Malin ne zameri, da tu vendarle zagovarjam tisto »delitev« na »knapce« in »inteligence«, pisca prejšnjega članka, ki jo je tov. Malin tako ostro napadel kot iarizejsko in nepravilno. Nedvomno — v obliki, kot to tolmači tov. Malin, bi bila takšna delitev nepravilna. Kulturne potrebe nekega kraja so skupne in enotne in če je v našem kraju pretežno število rudarjev, je nujno, da se kulturna dejavnost usmerja tako, da bo zadovoljila predvsem ta pretežni del prebivalstva. Prepričan sem tudi, da je nepravilno govoriti o nekakih razlikah med kulturnimi potrebami enih in drugih, kajti naše delovno ljudstvo predstavlja celoto v kateri so pač razlike v individualnih okusih in željah, ne pa razlika v kulturnih potrebah posameznih poklicev. Drugo pa je vprašanje odgovornosti. Tisti del velenjskega prebivalstva, ki ima večjo šolsko izobrazbo in ki se prišteva k skupini, ki jo imenujemo »inteligence« in tu so, nedvomno prišteti tudi prosvetni delavci — ima do dviga in rasti kulture, zlasti v nekem mestu, ki šele nastaja, kot je to Velenje — mnogo več nalog in odgovornosti. Ne samo v svojo lastno zabavo in kulturno sprostitve, ampak tudi do zabave in kulturne sprostitve ostalih. In gotovo je tedaj odsotnost tega dela prebivalstva bolj opazna in tudi bolj problematična, ker jo je težje razložiti. Ali pa laže: sam po sebi se vsiljuje zaključek; da gre tu za osebnostno pasivnost in ne razumem, zakaj to tovariš Malin kot rudar tako intenzivno zagovarja. Kajti njegova pripomba o težavnosti repertoarja vsaj za ta del prebivalstva gotovo ne drži. Ali se ne vsiljuje upravičen zaključek: tisti, ki mnogokrat išče zadovoljevanje svojih kulturnih potreb v večjih kulturnih centrih »ker so tam bolj kvalitetne«, bi vendarle pokazal del svoje zavesti — ki mu gre kot prebivalcu in to šolanemu prebivalcu Velenja, novega mesta, ki še išče svoje načine in poti, da tudi v svojem lastnem kulturnem pogledu polno zaživi — če obišče zlasti tisto predstavo, v kateri se kažejo trud in napor lastnih ustvarjalcev njihovega lastnega mesta. Tudi, če so trenutno še na manjši kvalitetni ravni kot predstave centralnih poklicnih ustanov.

Drugo pa je vprašanje repertoarne izbire, iz katere tov. Malin bistveno izvaja razlago za majhen obisk predstave. Tu pride tako daleč, da pravi: če je treba začeti s čitalništvom, bi se pa začelo s čit-

alništvom. Ne vem sicer točno, kaj s tem misli, kajti čitalništvo je v dobi našega nacionalnega in političnega prebujanja predstavljalo specifično obliko kulturnega združevanja slovenskega meščanstva, zlasti izobraženstva, ki je za današnjo dobo že davno preživela, ki pa se tudi nikoli ni izogibala klasičnih del, za katere meni tov. Malin da so za Velenje pretežka. Ali so res pretežka? Ali po vsej intenzivni izgradnji mesta in človeka v Velenju, ki je nedvomno očitno bila uspešna in ki jo toliko drugih ljudi občuduje, potem, ko se leta in leta vrši v tem mestu intenzivno politično in kulturno prosvetno življenje, lahko pridemo do tako tvegane trditve? Ali ni to vračanje k tisti »Krganovi kobili«, ki jo je Cankar tako ostro napadel? Gotovo — vedno lahko debatiramo o konkretni repertoarni izbiri in ugotovljamo, da je bila iz tega all onega razloga neprimerna — toda takšna kategorična trditve, da gre za prehitel skok od domačih veseleiger in dram do klasičnih del »Shakespeara in Brechta«, je nedvomno nepravilna in preneglena. Logično in pravilno je tudi, da se domača igralska skupina od časa do časa obrne k moderni evropski dramatik in seznanji tudi svoje prebivalce z njenimi dosežki in problemi, da se ukvarja s težjimi in zahtevnejšimi deli, ki stavlja tako pred njo kot tudi pred gledalce večje zahteve. Ni moj namen, da bi tu razpravljaj o konkretni izbiri. Toda odgovor, da je premajhnemu obisku predstav domače igralske skupine botrovala samo »previsoka« repertoarna izbira, me ne more zadovoljiti.

To na kratko. To je moje mnenje in morda bi bilo prav, da bi o tem problemu še kdo napisal svoje, brez nepotrebne polemične vročice. Nedvomno — kulturno življenje Velenja ne moremo ocenjevati skozi dve slabo obiskani predstavi, toda iz tega lahko sklepamo gotove zaključke. Mnenja o tej problematiki bo »Rudar« rad objavil. Končno pa je vendarle verjetno potrebna tudi analiza: ali nismo vsi skupaj postali do domačega kulturnega življenja vse preveč pasivni? Gotovo z izjemo tistih, ki žrtvujejo mnoge popoldneve in večere za razne nastope, vaje in koncerte in med katere nedvomno spadajo tudi člani naše igralske skupine. Toda — ali ne bi bilo lahko teh več?

Vsakemu, ki ga je prejšnji članek morda tudi tako ostro prizadel kot tov. Malina, se v imenu uredništva rad opravičim, če to želi. Za posamezne vehementne formulacije. Toda dejstvo ostane in nanj ne moremo biti ponosni.

Pristovšek Franc

Obvestilo

DPD »Svoboda« Velenje — amatersko gledališče priredi v okviru Mladinskega odra tečaj za ljubitelje odrske umetnosti — recitacije, igre, režija, scenarija itd.

Vsi ljubitelji sedme umetnosti, ki so starejši od 14 let, se lahko prijavijo vsak dan, razen ob nedeljah od 16. do 17. ure v študijski sobi kulturnega doma.

UŠEL JE...

Ušel je rumen kanarček s črnimi lisami in belim repkom. Sliši na ime »Cici«. Kdor bi ga slučajno ujel, naj ga vrne v stolpnico na Prešernovi 3, V. nadstropje/1 stanov., proti nagradi.

PREKLIC

Topič Zvonimir, stanujoč Velenje, Celjska cesta (baraka št. 1), preklicujem veljavnost izgubljenega kartončka za dviganje plač (mat. številka 153).

ŠPORT

Titova štafeta - praznik mladosti

8. aprila 1962 ob 9. uri je prispela iz Šoštanja zvezna Titova štafeta. Pred kulturnim domom jo je med vzklikanjem velenjske mladine in drugih sprejel tov. Brvar Damjan, predsednik SZDL občine Šoštanj. Pozdravni govor je imel tov. Volk Jože, predsednik krajevnega odbora SZDL. V imenu velenjske mladine pa jo je pozdravil tov. Naraks Ljubo. Zvrstilo se je nekaj recitacij. Ob spremljavi velenjske godbe pa je štafeta nadaljevala pot proti Doliču in naprej proti Slovenjem Gradcu.

OH, TA DOPUST...

(Nadaljevanje s prejšnje strani)
nogradih, ki se pod težo bogatih plodov kar šibijo in je naše lepo Primorje polno sočnega sadja?

Kaj pa ti bodo prinesli sezonski meseci? Ves dan se boš omočičen od vročine vlačil iz sobe do plaže ves utrujen od pripekajočega sonca in le večer ti bo prinesel nekoliko osvežujočega hladu. In še to le takrat, če se boš sončil po pameti, tako, da se boš pokazal iz sobe prve dni le po nekaj minut, kvečjemu kakšno urico, sicer boš pa stokal od silnih bolečin, kajti tvoja koža bo opečena in mehurjasta in tvoj dopust se bo spremenil v bolniškega.

Kar pa se kopanja tiče, je res, da voda spomladi še ni tako zelo topla kot poleti, v tolažbo pa naj ti povem, da sem se kopala že sama prve dni v maju in moram reči, da je bilo prav prijetno. Res je, da se ne moreš namakati ure in ure, če pa si fant od fare, zdrav in pogumen, te pa niti v aprilu ne bo zgrozilo potopiti se v slano morsko vodo, kaj šele v maju ali juniju.

Ker pa si po vsej verjetnosti še sam in še nimaš družine, te bo gotovo zanimalo, kako je kaj z zabavo in razvedrilom? Tudi tu te lahko z mirno vestjo potolažim, da boš spomladi ali v jeseni mnogo na boljšem, kakor v prenapoljenih dneh, ko skoraj nimaš prostora, kamor bi stopil, kaj šele, da bi pri ogledu bližnjega Pirana ali Portoroža sedel za prazno mizo in naročil hladno pijačo. Vse bo prenapoljeno in s suhimi ustami se boš ves nejevoljen vrnil v dom, toda zlomka, glej ga, tudi tu boš moral čakati, kajti kapacitete doma so izkoriščene do zadnje možnosti, medtem ko so kapacitete kuhinje in točilnice zaenkrat, dokler se

ne bo vse skupaj razširilo, še premajhne. Pa tudi tvoj dinar bo izven doma pred in po sezoni več vreden, ker tu še ne bo mnogo tujcev, bolj gostoljubno boš postrežen kot sicer, čeprav je to danes že bolj redek primer, se pa še zgodi. Vedno bolj poredko pa zato, ker naši gostinci pač postajajo vedno bolj prepričani, da bo prej padel desetak napitnine od domačega človeka, ki bo sicer z vlakom ali avtobusom, kakor pa od inozemskega petičneža, ki se bo pripeljal v limuzini zadnje znanke. Tudi kinokarte boš lažje dobil, če boš želel videti kako lepo predstavo in naplesal se boš do onemoglosti, kar ti bo pozneje ob prenapoljenih gostiščih in terasah možno gledati le od daleč.

Torej kar hitro menjaj svoj načrt in ne hodi trošit še te svoje zadnje energije na kmetijo, potreben ti je dopust, saj te potem spet čaka trdo in naporno delo.

Pa še nekaj čisto tiho na uho. Če boš slučajno izgubil srce pri kakšni članici katerega od ženskih delovnih kolektivov, ki jih je v Fiesi in Piranu precej, glej, da boš vsaj ti prišel nazaj, ker rudnik te potrebuje, posebno, če si priden in vesten rudar, v kar pa ne dvomim.

Če se moje besede uspele omehčati tvojo zakrknjeno odločitev in se boš le odločil, pa te pozivam, da se po vrnitvi kaj oglasiš in napišeš nekaj vtisov s tvojega dopusta. Pa se nikar nič ne sramuj, če imaš morda bolj okorno pisavo, ali pa če boš naredil kakšno napako. Veš tisti, ki skrbijo za naš časopis, to vse popravijo, imena pa tudi ne izdajo, če tega ne želiš.

Prav prijeten dopust ti želim in mnogo, mnogo razvedrila!

Zadnja tekma naših skakalcev v letošnji sezoni

Marljivi smučarski klub »Crna« na Koroškem je za zaključek sezone priredil dne 25. marca 1962 tekmovanje v skokih za mladince in pionirje na 25 metrski skakalnici v Smelcu pri Crni. Naši skakalci so izkoristili to priložnost in se je precej močna ekipa štirih mladincev (Kovač Jurij, Spigel Karl, Verdev Jože in Zupanc Marjan) ter dveh pionirjev (Javornik Jože in Zep Anton) podala na to tekmovanje. Ob prihodu v Smelc so ugotovili, da je skakalnica, ki jo je zgradil oče Pudgar v glavnem za trening svojih treh sinov — pionirjev, postavljena na zelo ugodnem kraju, ki je posedovala še precej debelo snežno odejo. Grajena pa je precej drugače kot naše, zato je povzročala našim fantom od začetka precej težav, zlasti pri doskoku. Povrh tega pa je smola hotela še to, da so si kar trije naši tekmovalci na treningu zlomili smuči, vendar je potem potom kombinacije in izposojanja uspelo dva zopet vključiti v tekmovanje, ki je bilo popoldne in je bilo dobro pripravljeno. Tudi gledalcev se je nabralo kar lepo število, ki so z

zanimanjem in aplavzi spremljali potek tekmovanja.

Ker se druga društva niso odzvala, je bilo to tekmovanje pravzaprav dvobojev Crna—Velenje, kjer so bili domači tekmovalci v premoči, vendar predvsem zaradi tega, ker so bili skakalnici navajeni. Zato predstavlja 1. mesto pri mladincih, ki ga je iznadel 7. tekmovalcev dosegel Verdev Jože iz Velenja zelo lep uspeh, dočim je Kovač Jurij dosegel 4. in Spigel Karl 7. mesto. Pri pionirjih, katerih je nastopilo 10, so prva 3 mesta zasedli Pudgarji, na 4. mesto se je plasiral naš Javornik Jože, ki je pokazal precejšnjo borbenost, vendar se skakalnici ni mogel prav navaditi. Njegovi skoki so bili sicer energični, vendar lepega telemarka ni mogel izvesti ter je dobil zaradi tega slabšo oceno. Zep Anton pa je dosegel 6. mesto, kar je tudi lep uspeh, če upoštevamo, da je skakal z izposojenimi smučmi. Zaključek tekmovanja je bil izveden v gostilni »Pri Škrubiju«, kjer so bili razglašeni rezultati in podeljena praktična darila.

Ing. Jeršenak A.

Ali je prav tako?

K vsemu temu bi mogoče nekdo pripomnil: »Kaj bi bili tako malenkostni! Toda — pogledjmo si samo nekaj primerov...

★

Pogosto greš n. pr. v trgovino »Velma« (Hartmanov blok), kjer prodajajo kruh in ti zraven ne privoščijo vsaj toliko papirja, da bi ga malo zavil. Vzeti ga moraš kar v roko in ga odnesti tako po Velenju. Srečuješ različne ljudi, tudi delavca, ki gre iz dela, pa mora nositi kruh v rokah kakršne trenutno ima. Da pa ne bo izpadlo preveč krivično, naj omejim tudi to, da so ene uslužbenke, ki ti s papirjem rade volje postrežejo, medtem pa naletiš na drugo, ki ti z veliko nejevoljo ponudi papir šele, če jo ponižno poprosiš s pripombo: »saj plačam, če je to potrebno...«. Otroke se pa najraje kar nahruli.

Stopiš iz trgovine — greš mimo »Mesarije« (Hartmanov blok), pa ti naenkrat z vrha skozi okno nekega stanovanja pljuskuje na glavo nekakšna tekočina (?). Vsa sreča, če je slučajno dež in vsebino prestreže dežnik.

★

Dalje. — Precej »komplicirani« okni v Nebotičniku dajejo mnogo truda, predno jih očistiš. Z užitkom gledaš na storjeno delo.

Stirniš skozi čista stekla, ko ti naenkrat prične teči po oknu nekaj belega (verjetno mleko). Veselja je seveda kaj hitro konec. Pripominjam še to, da naveden primer ni redkost. Tudi na malih balkonih najdeš od časa do časa različne predmete, ki niso tvoja last.

★

Pripomba: Na napakah se učimo in se vzgajamo. Malo samo-kritičnosti in vse to ter podobno bo odpadlo. Moramo pa se tudi zavedati, da bolj kot sami, gleda s kritičnim očesom na Velenje in na kulturno ponašanje njegovega prebivalstva, ves ostali svet.

-ik

»RUDAR«, glasilo delovnega kolektiva RLV — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik Jože Tekavec — Tehn. urednik Pavla Žargaj — Ostali člani: Franc Pristovšek, Alojz ing. Diaci, Marjan Sušteršič, Ivan Drev in Viniko Smajs — Izhaja dvakrat mesečno — Tisk Časopisnega podjetja »Celjski tisk«, Celje — cena 20 din.

Vsem delovnim ljudem Velenja in okolice čestita k 1. maju — prazniku dela

DELAVSKI SVET IN UPRAVNI ODBOR
RUDNIŠKI KOMITE ZKS
SINDIKALNA PODRUŽNICA RLV
RUDNIŠKI KOMITE LMS